

Upravništvo: Ljubljana, Pucnijska ulica 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24. Inšpektorat: Ljubljana, Pucnijska ulica 5 - Telefon št. 31-23, 31-26. Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42. Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti. Corr. Post. No. 11-3119.

JUTRO

Izšla vsak dan razen ponedeljka. Naročnina mesa mesečno Lir 18,-, za izvozom za Lir 22,80. Uredništvo: Ljubljana, Pucnijska ulica št. 5, telefon št. 31-22, 31-23, 31-24. Rokopisi se ne vračajo. CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Delovanje izvidnic

Sovražna podmornica potopljena

Glavni stan italijanskih oboroženih sil je objavil dne 11. septembra naslednje 837. vojno poročilo:

V Egiptu so bile zabeležene akcije sovražnih izvidnic. Na letališče v Mikabbi so naša letala metala rušilne in zažigalne bombe.

Naša lahka pomorska sredstva so napadla in potopila neko sovražno podmornico.

Poveljniki zmagovitih pomorskih edinic

Pomorske edince, ki so potopile sovražne podmornice, omenjene v vojnih poročilih št. 808, 833, in 835, so bile pod poveljnštvom fregatnega kapitana Achilla Zolla, ladijskega kapitana Aida Cocchia in ladijskega poročnika Enrica Ducia.

Odlikovani pomerci

Rim, 11. sept. s. Na predlog Duceja Fašizma, predsednika vlade in mornariškega ministra so bila podeljena naslednja odlikovanja za vojaške vrline: padlima Konradu Barichu iz Zare, podporočniku bojnega broda, in Angelu Novari iz Villafrance, topničarju, ter živemu Antonu Bobbiseu iz Mortare, kontraadmiralu. Nadalje je bila podeljena srebrna svetinja živim: Rafaelu Alegrizju iz Campilja, korvetnemu kapitanu, ter izginulim Francescu Sesto iz Porta S. Ste-

fano, krmiljarju I. razr., ter Mariju Mazanu iz Pule, topniškemu narodniku. Razen tega je bilo podeljenih mnogo bronastih svetinj ter vojnih križcev za vojaške vrline.

Število podmornic Osi narašča

Rim, 10. sept. s. V vplivnih londonskih krogih priznavajo, da Os danes razpolaga z večjim številom podmornic kakor pred letom dni.

Predstavniki Fašistične Milice pri Hitlerju

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 10. sept. s. Hitler je sprejel ob navzočnosti šefa glavnega stana Viktorja Lutzeja, šefa glavnega stana Fašistične Milice generala Enza Galbiattija ter inšpektorja bataljonov »M« generalnega konzula Giua in generalnega konzula Romegiallia. Hitler se je dolgo razgovarjal s šefom Milice v duhu prisrčnega prijateljstva in bratstva v orožju.

Generalni komisar za tekoče gorivo

Rim, 10. sept. s. Z Ducejevimi dekretom je bil imenovan general armadnega zbora Carlo Favagrossa za generalnega komisarja za tekoče gorivo in mazila.

Odločilni delež italijanskih čet v bojih na stalingrajskem področju

Berlin, 11. sept. d. Pod naslovom »Bratstvo orožja na fronti ob Donu« poroča danes dopisnik »Völkischer Beobachterja« o delavnosti italijanskih čet, katerih delež ima odločilen pomen pri doseženih uspehih. Dopisnik zlasti naglašja, kako često so povalovno omenjene italijanske čete v nemškem vojnem poročilu, ter zatrjuje, da je bil sam mnogokrat prič, kako bojevitost, vro in požrtvovalnost so se italijanski vojaki vrgli v napad proti boljševiškim množicam. Pred našimi očmi in v našem srcu, pravi dopisnik, bo ostala vedno živa slika naših junakov italijanskih tovarišev, ki delijo z nami ne samo težave boja, ampak tudi plačilo uspeha.

Poročevalec potem navaja neko epizodo, v kateri so se posebno odlikovali pešci in topničarji italijanskih oboroženih sil. Bilo je treba za vsako ceno vzdržati važen strate-

ški položaj ob Donu, ki ga je sovražnik pcelzujoč se pripravnosti tal, vedno znova napadal. Po silnem topniškem obstreljevanju prošle noči so Rusi v zaščiti teme z močnimi silami napadli odsek ter na nekaterih točkah prekorčili Don. Kljub hudemu topniškemu ognju so italijanski vojaki takoj odločno nastopili proti sovražniku ter obdržali pobudo v svojih rokah. Po strahovnih bojih so trajali ure in ure in je rusko poveljstvo metalo vedno nove množice v napad, so italijanski oddelki proti jutru naslednjega dne odbili vsa boljševiške napade, sami prešli v napad ter sovražnika popolnoma porazili.

Boj, ki ga bojujemo na vzhodni fronti, zaključuje dopisnik, je težak, toda s takimi zavezniki, kakor so Italijani, je zmaga nad skupnim sovražnikom in za skupne ideale danes že matematično gotovo dejstvo.

Japonski sunek na Moresby

Uspešne ofenzivne akcije na Novi Gvineji - Ogrožanje zadnje večje britanske trdnjave pred Avstralijo

Bangkok, 10. sept. s. Vojno poročilo avstralskega glavnega stana javlja, da na Novi Gvineji japonske čete napredujejo. Po silovitem napadu v področju pogorja Stanley so Japonci osvojili položaje pri Myola in pri Egogiju ter se vrši boj sedaj na jugu pogorja, vzdolž ozkega prelaza vodečega preko gora.

Bangkok, 10. sept. s. General Mac Arthur se je odločil v svojem poročilu izdati važnost uspehov japonskih čet na Novi Gvineji. Sovražnik, navaja poročilo, je napadel in globoko vdrl v odsek Owen

poudarja važnost tega novega uspeha japonskega orožja, ki omogoča Japoncem nadaljevanje ofenzive in vzpostavitev reda in miru na ozemlju doljnega Jangceja ter povečanje pritiska na čunkinške sile, ki so s tem gospodarsko še bolj popolno izolirane.

Razkol v kitajski komunistični vojski

Sanghaj, 11. sept. s. Po obvestilih, ki so jih potrdili nekateri nedavno ujeti komunistični oficirji, obstoja nevarnost razkola

Stanley, kjer si utira pot. Uspelo mu je z uspehom obiti naše postojanke pri Ugoli in v področju Egogija. Avstralske brigade pod poveljnštvom generala Sidneya Rowella se nahajajo v izredno težkem položaju.

Po tem, kar navaja poročilo o borbah pri Ugoli, jasno izhaja, da so Japonci napredovali za 12 milj. Egogi se nahaja 41 milj od pristanišča in trdnjave Moresby.

Uspešne ofenzivne akcije tudi na Kitajskem

Z nekega japonskega oprišča v pokrajini Čekjang, 11. sept. s. Glavno poveljnštvu japonskih sil, ki operirajo v osrednjih Kitajski, poroča, da so japonske sile v operacijah za izravnanje fronte v Čekjangju od 19. aprila dalje zavzele strateška področja severno od Kingve Lankvija in zadale smerten udarec že prej potolčenim Čangkajskovim silam, ki operirajo v tretjem vojnem pasu. S pristojnega vira se v komunistični kitajski armadi zaradi spora med starimi in novimi voditelji kitajskih komunistov. Ti spori, ki naj bi bili načelne narave, so se še povečali z napredovanjem japonskih sil proti komunističnim

strateškim položajem v pokrajinah Sansi, Hopej in Honan.

Finsko poslaništvo v Zagrebu

Zagreb, 10. sept. s. V Zagrebu je bilo ustanovljeno finsko poslaništvo, ki ga bo za zdaj vodil samo odpravnik poslov

Kolonizacija južne Tracije

Sofija, 10. sept. s. Vlada je sklenila prirediti z gradnjo kmečkih hiš in vasi v južni Traciji, kamor bo preselila številne kmečke družine. Naseljevanje bo prostovoljno. Družinam, ki se bodo naselile v Traciji, ki je bila lani zopet priključena Bolgariji, bo vlada izročila zemljišče in 50.000 levov posojila, vračljivega po desetih letih.

Ogromen obtok bankovcev v Angliji

Bern, 11. sept. s. Iz Londona poročajo, da se je obtok bankovcev znova povečal za 1.400.000 šterlingov. Celotni obtok bankovcev v Angliji znaša zdaj 830 milijonov šterlingov.

VOLGA DOSEŽENA TUDI JUŽNO OD STALINGRADA

Pridobivanje terena v hudih bojih pri Novorosijsku in ob Tereku

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 11. sept. Vrhovno poveljnštvu nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo:

Pri Novorosijsku in v odseku Tereku pridobiva napad nemških in zavezniških čet v težkih bojih dalje na terenu.

Na trnjavskem bojišču pri Stalingradu se bitka nadaljuje. V hudih bojih so bile predrite utrdbene naprave južno od mesta in sedaj tudi tamkaj dosežena Volga. Razbremenilni napadji nasprotnika so se izjalovili. Oddelki bojnih letal so izvedli hude napade na težišča sovražnikovega odpora in obstreljevala zbirališča sovjetskih čet. Okrog Rževa je prišlo do nemških krajevih napadov. Protinapadi sovražnika so bili odbiti s krvavimi izgubami in je bilo sestreljenih 22 tankov.

Južno od Ladoškega jezera in pred Petrogradom so se izjalovili ponovni napadi sovražnika. Pri novem poskusu, da bi prekorčili reko Nevo, je bilo uničenih 26 sovjetskih čolnov.

Po posameznih brezuspešnih dnevnih motilnih poletih so oddelki angleškega letalstva preteklo noč napadla več krajev v zapadni Nemčiji. Pred vsem v stanovanjskih predelih mesta Düsseldorfa so nastali številni požari ter stvarna škoda in poškodbe na poslopih. Civilno prebivalstvo je imelo izgube. Po dosedanjih poročilih so nočni lovci in protiletalski topničarji sestrelili 31 izmed napadajočih letal. Razen tega so nad Kanalom, nad Severnim morjem in nad Nemškim zalivom lahke nemške pomorske

oborožene sile in mornariško letalstvo sestrelili še tri sovražnikova letala.

Nemška lahka bojna letala so ob angleški obali z bombo zadelo angleško stražno ladjo, tako da je ostala težko poškodovana na morju.

Pri napadu angleških hitrih čolnov na nemški konvoj v Kanalu so zaščitni oddelki konvoja tako hudo poškodovali enega izmed čolnov, da je treba računati z njegovo izgubo. Nadaljnji čolni so bili poškodovani.

Nočni lovski oddelki nemškega letalstva je preteklo noč dosegel 1000. odstrel.

Bitka za Stalingrad se bije na vsej ruski fronti

Tesna medsebojna povezanost vojnih akcij - Nov rod nemškega orožja: oklopniki grenadirji

Berlin, 11. sept. s. Ze opetovano se je naglašalo na prijateljski in sovražni strani, da bo bitka za Stalingrad imela odločilne posledice za izid vojne na Ruskem. Ob tej priliki so navajali, da bi izguba tega važnega središča ruske oboroževalne industrije pomenila za boljševike nepopravljivo katastrofo. Toda še preden je mesto padlo, se že začnajo kazati posledice bitke. Ne kažejo se sicer ob Volgi, kjer si stojte milijoni mož nasproti v strahovitem spopadu, ki nima primera v zgodovini, pač pa se kažejo v osrednjem odseku pri Rževu, pri Orlu in pri Kalugi, to je v področjih, kjer so sovjetski napadi šest dolgih tednov poskušali prelomiti nemško bojno črto.

S teh področjih je bilo mnogo sovjetskih čet poslanih v največji naglici proti Stalingradu, da poskusijo rešiti mesto, ki je v zadnjih zdihljajih. In kakor koli je rezervar človeških sil v sovjetski Rusiji ogromen, vendar gotovo ni neizčrpen in sovjetsko vrhovno poveljstvo ni imelo sil, da bi obenem z obrambo Stalingrada nadaljevalo tudi svoje napadalne sunke v srednjem odseku. Ruski napadi pri Rževu so imeli v resnici namen braniti Stalingrad, Nemci pa so s svoje strani izvrševali sunke na Voronež, da bi onemogočili Rusom pošiljanje pomoči Stalingradu. Ta taktika, v kateri sovražno podjetje takoj sproži odgovarjajočo reakcijo z druge strani, spominja na mehanizem v uri, kjer posamezna kolesca poganjajo drug drugega. Zaradi tega se zdi, da se bitka pri Stalingradu ni začela šele pred tremi tedni, ampak v začetku julija. Tako je tudi jasno, da se ni vnašila na onem temnem prostoru med Donom in Volgo, ampak po vsej dolgi ruski fronti od Finskega zaliva do Črnega morja.

Poročila še vedno ne navajajo podrobnosti. Sicer pa je tudi nemogoče navajati podrobnosti o bitki, ki divja s strahovito silovitostjo od enega konca ogromne fronte do drugega. V oblakih stepnega prahu in dima ogromnih požarov se epizode zlivajo druga v drugo, se prikrivajo in se izgubljajo. V ostalem pa so gotovo manj zanimive, kakor celotno dogajanje. Na vsak način je izven dvoma, da so nemške čete na periferiji mesta, ki se razprostira v vsej svoji izredni obširnosti na bregu Volge. Vidijo ga prav različno in od blizu, kadar jim to dovolijo gosti črni oblaki od raznih eksplozij in požarov.

Drugo dejstvo je, da je glavna moč Rusov v njihovem protiletalskem topništvu. Za obrambo množestvenih tovarn vojnega materiala je sovjetsko vojno poveljnštvu nakopilo v Stalingradu izredno mnogo topništva, tako da je mesto izpremenilo v pravo protiletalsko trdnjavo, kakor ga je nazvala moskovska »Pravda«. Za sedaj se ti topovi uporabljajo po največjem delu v borbi na kopnem ter služijo za obstreljevanje oklopnih voz in »oklopnih grenadirjev«. Prvotno so bili ti oklopniki grenadirji, ki jim Nemci pravijo »Panzergernadere«, odredi motorizirane pešadije, ki so se bojevali skupno z oklopnimi vozovi. Na bojišče so jih dovažali posebni avtomobili, na katerih so vojaki sedeli v dveh vrstah. Sedeli so tako, da jim je samo glava mola iz voza in ker so bili pokriti s šlemi, se je zdelo, kakor da gre za čisto poseben oklep voza. Navadno so te čete uporabljali za zasedanje terena, ki so ga osvobodili oklopniki vozovi. Zdaj pa imajo ti grenadirji tudi druge naloge, zato so se počasi razvili v čisto poseben rod orožja, ki ga imenujemo »oklopniki grenadirje«. Zveza med temi vojaki in oklopnimi vozovi je tako tesna, da izvestno število vajakov čisto poskače na tank ter se bojuje, kakor da bi tvorilo posadko oklopnih voz. Zaradi teh posebnosti so protagonisti sedanje boj-

ne faze pred Stalingradom ravno ti grenadirji. Hitler jim je dal ta novi naziv in vojaki bodo skrbeli za to, da bo novi rod orožja imel za seboj kmalu veliko in rušniško tradicijo. (Corriera della Sera.)

Italijanska in nemška letala v akciji

Berlin, 11. sept. d. Nemški bombniki so v sredo vese dan nadaljevali z bombardiranjem sovjetskih postojank in sistema obrambnih bunkerjev na prostoru okrog Stalingrada. Napadi, ki so jih izvršile močne formacije bombnikov, strogolavcev in borbenih letal, so povzročili sovražniku hude izgube. Nemška letala so ponovno iz nizke višine napadla sovjetske tanke, katerih je bilo veliko število izločenih iz borbe. Koncentrični napadi nemških borbenih, bombniških in lovskih letal so v veliki meri oslabili sovražnikovo napad ter na ta način olajšali prodiranje nemške pehote.

Nemška rušilna letala so na južnem delu kavkaškega bojišča uspešno napadala sovjetske oskrbovalne kolone na obali cesti, ki teče južno od Novorosijska vzdolž obale Črnega morja. Več kolon sovražnikovih sredstev je bilo zažganih od letalskih bomb, odnosno poškodovanih od bombnih drobcev.

Na ozemlju ob Donu so močne formacije nemških borbenih in bombniških letal ter strogolavcev napadale sovjetske postojanke ter koncentracije sovražnikovih čet in tankov. Uspešno so pri tem sodelovale eskadre italijanskih borbenih letal, ki so napadale boljševiške poljske postojanke ter položaje sovražnikovega topništva.

Gladko odbiti sovjetski protinapadi pri Rževu

Berlin, 11. sept. d. V četrtek popoldne je bilo objavljeno na pristojnem nemškem vojaškem mestu, da so Sovjeti skušali obnoviti svoje protinapade na centralnem frontnem odseku pri Rževu. Protinapadi so bili dokaj velikega obsega, toda naleteli so na organizirano nemško obrambo, ker niso prišli nepričakovano, marveč je nemško

poveljnštvu že računalo z njimi. Bil so zato gladko odbiti. V nemških vojaških krogih so mnenja, da se utegnejo sovjetski protinapadi na centralnem frontnem odseku še nekaj časa ponavljati.

Ruska črnomska mornarica izgubljena

Bukarešta, 10. sept. s. Položaj sovjetske mornarice v Črnem morju smatra rumunski tisk za resnično tragičen in brez rešitve. Vojaški kritik »Timpulasa« meni, da je boj ko usoda te mornarice zanimivo popolno izjalovljeno sodelovanje sovjetske mornarice z ostalimi sovjetskimi oboroženimi silami, ki so se borile na črnomorskih frontah. V svrhu natančne predstavne ogromne sile rdeče mornarice v Črnem morju in njene odločne premoči v primeri z nasprotnimi silami navaja kritik zelo zanimive podatke. Zavezniki so razpolagali na tem morju samo z desetimi tadjami, med katerimi sta bila največje dva 1850tonska rumunska rušilca, dalje nekaj italijanskih, rumunskih in nemških brzih torpednih čolnov ter nekaj podmornic majhne tonaže.

Sovjetska mornarica je pa razpolagala z 32ladjami, med katerimi je omeniti 33.000-tonsko »Pariško komuno«, oboroženo z 12 topovi kalibra 30,5 cm, tri križarke po 8000 in 6000 ton in 19 rušilcev ter nadalje manjše edince. K temu pride še kakih 20 ladij, ki so se gradile v ladjedelnicah Črnega morja, med njimi oklopnica s 35.000 tonami, dve 8000tonski križarki, šest 2800tonskih in osem 1700tonskih križark. Razen tega je sovjetska mornarica razpolagala z velikim številom podmorniških edinic, in sicer s 63 podmornicami različne tonaže od 2000 do 2400 ton, nadaljnjih 18 podmornic pa se je gradilo v Kerču in Rostovu. V celoti je sovjetska bojna mornarica razpolagala v Črnem morju z nad 200.000 tonami brodogoja. Ta pomembna mornarica rdečih je postala zdaj v breme in povzročila velike skrbi.

Zmagovita letalska bitka nad Le Havrom

Berlin, 10. sept. s. Iz vojaškega vira se doznavajo, da so nemški lovci spopadli popoldne dne 8. septembra med Le Havrom in rtom Antifero s skupinami angleških letal. V borbah, ki so potekale v višini 2000 metrov, je bilo sestreljenih v 10 minutah osem »Spitfireov«, ki so vsi padli v morje, ostanek sovražne skupine pa se je moral umakniti.

Angleške letalske izgube nad Nemčijo

Berlin, 11. sept. s. Uradna nemška agencija javlja iz vojaškega vira, da so formacije britanskega letalstva preteklo noč izvršile napad na mnogo krajev zapadne Nemčije. Po doslej prijelih vesteh je bilo 21 sovražnih letal zbitih. Deloma so jih uničili nemški lovci, deloma pa protiletalska obramba.

Na švedskem ponesrečen angleški bombnik

Stockholm, 10. sept. s. Neki angleški bombnik se je zadel v stene nekega gorovja v severni Švedski ter se je razbil. Letalo je bilo usmerjeno proti Narviku, da bi ga bombardiralo. Ker so nemški lovci letalo napadli, ni moglo nadaljevati poti in je skušalo pobegniti nad Švedsko, potem pa se je zaradi napačnega manevra zadelo v stene gorovja pri Sareku. Posadka je štela pet mož, trije od teh so se ubili. Ostala dva sta romala od sobote ponoči do torka jutraj po švedskem ozemlju, dokler ju niso v bližini neke planinske postojanke odkrili.

Pogreb rouenskih žrtev

Pariz, 10. sept. d. Iz Rouena javljajo, da so bile ob navzočnosti velikih množic izvršene žalne svečanosti za 25 žrtvami, ki jih je zahteval 5. septembra britanski letalski napad na Rouen.

Francosko-angleški boji na Madagaskarju

Novo britansko nasilje nad Francijo

Vichy, 10. sept. s. Nadaljnje nasilstvo je storila Anglija nad zdaj nevtralnimi in nevojujočim se francoskim narodom. Po brezuspešnem poskusu izkrcanja degolistov 20 km severno od Majunge dne 8. septembra so Angleži pričeli davi brez kakršnegačoli predhodnega obvestila splošni napad na zapadne obale Madagaskarja. Napad je podpirala mornarica, najmanj 18 ladij, ki predstavljajo močnejšo silo od one, ki so Angleži uporabili za zasedbo Diega Suarezja. Glavni napad je bil izvršen na veliko vzhodno pristanišče Morondara, 50 km južno od Majunge.

Francoske čete energično branijo svoje postojanke. Buenos Aires, 10. sept. s. Ameriško vojno ministrstvo je javilo, da je danes Anglijska vojska popolno odobraviteljivo Amerike pričela z novo vrsto vojaških operacij na otoku Madagaskarju, da si zagotovijo popolno kontrolo nad Mozambiškim kanalom, skozi katerega gredo zdaj angleški konvoji, prihajajoči od rta Dobre nade. Ministrstvo dodaja, da Angleži uporabljajo močne sile in da so bili napadi izvršeni istočasno z mornarico, letalstvom in iztrovalnimi elementi. Napadeni so bili Majunga, Morondava, ustje reke Kopa in Tairinina.

Francoske sile, ki so odbile prvi izkrcus izkrcanja degolistov, se upirajo novemu angleškemu napadu.

Stockholm, 11. sept. d. Iz Vichyja niso prispevale nobene nadaljnje vesti o položaju na otoku Madagaskarju, kjer so britanske sile v četrtek jutraj pričele napad na zapadno obalo. Tudi z britanskih virov n nobenih podrobnih vesti o razvoju operacij na tem francoskem otoku od vzhodni afriški obali. Pred večerajšnjim napadom britanskih sil je bil položaj na Madagaskarju tak, da so imele francoske sile po padcu Diega Suarezja, ki so ga Britanci zasedli 14. maja, v rokah južni del otoka, do čim je bil severni del pod angleško kontrolo. Po mnenju tukajšnjih krogov je bil napad na zapadno obalo Madagaskarja dogovorjen o priliki zadnjega sestanka z britanskimi ministrskimi predsednikom Churchillom in predsednikom vlade južnoafriške unije Smutsom v Kairu.

Vichy, 11. sept. d. Državni šef maršal Petain je včeraj sprejel na razgovor predsednika francoske vlade Pierra Lavalja ter vrhovnega poveljnika francoskih kopnih sil v Afriki generala Juina.

Obnova v Cirenaiki

V presenetljivo kratkem času je bila v pokrajinah ob puščavi popravljena škoda, povzročena po sovražniku

Operacijsko področje, 10. sept. s. Poročilo posebnega dopisnika agencije Stefani: Na Gebelu, to je ob robu bojišča, plugi že režejo brazde v plodne ravnine, na katerih se svetlikajo kmečke vasi. Kmalu, ko bo prvo deževje zmoličilo to afriškega sonca izsušeno zemljo, bo posejano plodno seme in zrasto bo žito, ki bo hranilo prebivalce na tej zemlji in borce, ki se na teh tleh bore. Napredovanje do ožine El Alameina je zabrisalo spomin na sovražne valove, ki so kar dvakrat v kruti besnosti uničevanja prodrli do roba sirske pušave. Dvakrat je bila zavojevana Cirenaika, kateri so sposobnost, treznost in žilavost ter zvestoba italijanskega kmeta vrnilo življenje po tisočletih suhi. Dvakrat je bil uničen sad tega dela, ki je zaradi svoje drznosti in uspehov presenetil ves svet, 'krajci prvič v zgodovini je narodu uspelo pridobivati na afriškem kamenju in v suhi puščavi kruh, katerega tako potrebuje.

Kdor se spomni preteklih dogodkov, ko gleda ta polja ob Balbovi cesti, ki so že pripravljena za plodno seme, je skoraj presenečen. Še ne pred dolgimi meseci, ko so se trume vseh ras in barv umikale, zasledovane od naših čet, se je nudil v teh krajih pogled obupa. Majhne kmečke hiše, posejane po ravninah, kakor tudi vasi, so kazale znake uničevanja bežečega sovražnika. Danes je zopet vse živo po tej zemlji, ki jo je teptala noga Indijca, Avstralca, Poljaka, Angleža in Južnoafričana. V teh krajih se zopet manifestira delo.

Kako je moglo priti do tako nagle obnove? Samo vojaške oblasti so obnovile civilno življenje v vseh zopet zavzetih vaseh. Mnogi kmetje niso hoteli zapustiti svoje zemlje, ki je sovražnik še stal na meji. Verjeli so v prispego vojakov, da se bodo vrnil. Med temi vojaki je bilo tudi mnogo njihovih snov in ostali so na svoji zemlji ter čakali. Iz svojih samotnih hiš so prišli v vasi in čakali v senci cerkvice in v veliko vero v srca. Tam so jih našli naši vojaki, ki so se vrnil in bili sprejeti s slavoslovnim zvonjenjem in s trobojnico, ki je vibrala ob križu na cerkvenem stolpu. Vojaške oblasti so takoj poskrbele tudi za te kmete, čeprav je vojna šla naprej v vrtoglavi ritmu. Kmetje so bili ob vse, bili so lačni ter niso imeli orodja in potrebna jim je bila takojšnja pomoč. Na pol porušene hiše so bile obnovljene in tudi vasi, kjer razdejanje ni bilo prihranjeno niti cerkvam. Za vse so poskrbele vojaške oblasti: za žive, obleko, zdravila, pohištvo. Malo je bilo na razpolago delavnih rok in še manj poljedelskega orodja. Razen vojaških oblasti so k obnovi prispevale tudi politične oblasti in ustanove, kakor n. pr. Zavod za kolonizacijo Libije. Nekaj traktorjev je ostalo v področju Maddalene in Battistija. Traktorji so bili popravljani in poslani tja, kjer so

jih najbolj potrebovali. Ustanovljeni so bile skupine delavcev, ki so se na vojaških motornih vozilih vozili od kraja do kraja in Gebelu in pomagali pri delu. Prav tako je bilo z maloštevilnimi mlaticami, ki so se se našle. Z združenjem vseh sil je doseglo, da je žetev Cirenaike nad vse pričakovanje obilna. Konstruktivni polet in dinamično življenje, ki je vzkliko po zopetnem zavzetju Cirenaike, se je nadaljevalo. Vse vasi so dobile po obnovi svoje prvotno vedro lice. V eni izmed vasi, ki je najbolj trpela, v Baracci, so bile obnovljene vse hiše, cerkev, dom Fašija in celo pokopališče. Slika Marije v majhni cerkvi je bila zamazana. Neki narednik slikar je naslikal novo podobo. V nekaj dneh bo blagoslovljena skupno s pokopališčem, kjer so pokopali trupla civilnih žrtev barbarškega vpadnika.

Civilno življenje poteka zopet normalno v vasicah vzdolž Gebela, v živem dinamičnem ritmu, ki je v skladu z vojnim ozračjem. Kmet, ki orje in obdeluje zemljo, vidi, kako se prevaža po Balbovi cesti orodje vojne. Ve, da je sovražnik zdaj daleč, a še ni premagan. Zaradi tega se bolj vneta dela, da bi imeli kruh tisti, ki se bore, da bi še bolj oddaljili nevarnost od zemlje, katero oplaja s svojim potom.

Vloga Italije v sredozemskem prostoru

Sofija, 10. sept. s. Generalštabni polkovnik Kančev je objavil v »Slovu« članek z naslovom »Italija v Sredozemlju in na Balkanu«. Podčrtal je, da je Italija vstopila v to vojno v polnem razvoju svoje duhovne in vojaške sile. Nato piše članek:

Italija je pokazala ustvarjalno silo, kakršne v preteklosti ni bilo, ter je nudila svetu edinstven zgled volje in prevzema sleherne žrtve ter borbenega duha. Fašistična Italija ima pravico do življenjskega prostora velikega naroda.

Članek nadaljuje, da Italiji pripada obvladujoč položaj v sredozemski kotlini. Malta mora biti italijanska, Gibraltar in Suez se morata odvzeti angleški oblasti. Glede funkcije Italije na Balkanu piše polkovnik Kančev: »Ze pred sedanjim vojno je bila Italija neinteresirana zaščitnica vseh balkanskih narodov, ki so se znali upirati požukusom zasluževanja Anglo francozov. Vpliv Italije na Balkanu bo koristil pri ustvarjanju nove Evrope. Glede nas Bolgarov verujemo, da lahko upamo na posebno pozornost s strani Italije, s katero smo zvezani s srčno bodočnostjo. Upamo v vedno boljše odnose med Bolgari in Italijani.

Vojna na morju

Pomorski položaj Anglije je katastrofalen

Rim, 10. sept. s. Lord Winster je v neki angleški reviji objavil članek o pomorskem položaju Anglije. Trdil je kratko, da je položaj katastrofalen in mnogo slabši kakor je bil ob koncu prejšnje svetovne vojne. Sistem konvojev ne zadošča več za jamsvo ladjam. Anglija je oblegani otok in ako promet ne bo deloval, bo Anglija izgubila vojno. Pomorski položaj Anglije se še naprej slabša.

Buenos Aires, 11. sept. s. Državno tajništvo za mornarico v Washingtonu javlja, da je bila neka norveška trgovska ladja, v službi Zedinjenih držav, torpedirana in potopljena. Napad na ladjo je izvršila neka podmornica Osi na širokem morju ob severni obali Južne Amerike. Brodolomec je so izkrcali na neki točki južne obale Severne Amerike.

Lizbona, 11. sept. d. Iz Washingtona javljajo, da je bila v ameriškem mornariškem uradu objavljena izguba nekega najdaljšega britanskega torpednega parnika. Washingtonsko poročilo pravi, da je bila angleška ladja srednje tonaže torpedirana v bližini neke luke v Karabskem morju. Posadki je uspelo rešiti se na obalo.

Buenos Aires, 11. sept. d. Zaradi obširnega delovanja osovinskih podmornic v Karabskem morju se Angloameričani boje, da bo njihov ladijski promet tamkaj popolnoma zastal, ako ne bodo hoteli tvegati nadaljnjih ogromnih izgub svoje trgovske mornarice. Poročila iz ameriškega vira javljajo, da Zedinjene države kmalu ne bodo mogle v zadostni meri oskrbovati niti svoje kolonije Portoriko. Ameriške ladje zmerom bolj poredko prihajajo v tamkajšnja luko San Juan in v koloniji se že občuti silno pomanjkanje bencina. Potrošnja je bila omejena na minimum. Oblastva so odredila, da se bodo pila obstoječe zaloge smele uporabljati le še v »življenjsko važne svrhe«, predvsem v vojaške namene.

Tokio, 11. sept. d. Iz mornariškega urada japonske admiralitete javljajo, da je neka japonska podmornica v bližini obale pokrajine Mosambique v vzhodni Afriki potopila neki britanski tovorni parnik od 10 tisoč ton. Podrobnosti o uspešni akciji japonske podmornice še niso na razpolago.

Spopadi na Irskem

Lizbona, 10. sept. s. Poročajo naslednje podrobnosti o spopadu patrulje policijskih agentov s skupino prostovoljcev irske republikanske armade v trgu Clady. Policisti so odšli pred neko hišo na glavnem trgu, da bi jo preiskali, ko so začele nenadoma frečati nanje kroglice. Irski nacionalisti so streljali na policijo z okna, kjer so postavili majhne streljivo. Dva policista sta bila hudo ranjena, ostali pa so zbežali. Nekaj ur nato je prišel v vas tovorni avtomobil z agenti in vojaki. Nacionalisti so se medtem že oddaljili. Oba stražnika so odpeljali v bolnišnico, kjer sta kljub negi umrli. Vse hiše v vasi so bile preiskane od strehe do kleti in kakih 100 oseb je bilo aretiranih pod obtožbo, da so pomagali nacionalistom pri delu. V Cladyju so še vedno močne sile policije z oklopnim avtomobilom. Prebivalce policija terorizira. Ob zahodu sonca ne sme hiše biti na cesti, vsa vrata in okna pa morajo biti zaprta. Zastopstvo petih najstarejših prebivalcev, ki je prosilo poveljnika policije, naj ublaži stroge mere, ki onemogočajo normalno življenje, je bilo odpeljano v ječo v Lugan, kjer so tudi ostali aretiranci.

V Belfastu se nadaljujejo hišne preiskave, ker policiji še ni uspelo izslediti nacionalistov, ki so bili ranjeni v spopadu v petek ponoči. Hiše se preiskujejo skrbno od ceste do ceste. Ranjenci so bili skrivno odpeljani najbliže iz mesta v kmečke hiše. Aretiranih je bilo nadaljnjih 31 oseb, ki so osumljeni, da pripadajo irski republikanski armadi. S temi je bilo doslej samo v Belfastu aretiranih 261 oseb.

Poljedelska obnova Ukrajine

Berlin, 10. sept. s. V berlinskih krogih pričrtavajo, da je poljedelska obnova Ukrajine znatno napredovala. V pretekli jeseni se je lahko kljub vojni skoraj v celoti opravila žetev. Čeprav je bilo treba premagati največje težave zaradi razdejanja boljševikov in hude ruske zime, je uspelo obdelati 90% ukrajinskega ozemlja, vstevši ozemlje, ki so ga obdelali boljševiki. Ti uspehi prekašajo najbolj optimistično obdobjanje. Ugodno vreme je koristilo letni in po mnenju berlinskih strokovnjakov se lahko pričakuje precej zadovoljiva žetev. Dobave, ki so bile poslane v Evropo, bodo lepo presenečenje, ko bodo objavljeni skupni podatki.

Špansko-danska gospodarska pogodba

Kodanj, 10. sept. s. Obnovljena je bila za šest mesecev gospodarska pogodba med Dansko in Španijo. Dodatna pogodba določa, da bo Danska izvzela za 3 milijone in pol kron vina in svinca iz Španije, izvzela pa v zameno v Španijo motorje, hladilnike in druge vrste strojev.

Radio Ljubljana

SOBOTA, 12. SEPTEMBRA 1942-XX.
7,30: Pesmi in napevi, 8,00: Napoved časa — Poročila v italijansčini, 12,20: Plošče. 12,30: Poročila v slovenščini, 12,45: Koncert baritonista Vekoslava Janka. 13,00: Napoved časa — Poročila v italijansčini, 13,15: Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini, 13,20: Lepe pesmi od večera in danes — Orkester pesmi, vodi dirigent Angelini, 14,00: Poročila v italijansčini, 14,15: Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Sijanec — Operetna glasba, 14,45: Poročila v slovenščini, 15,00: Pokrajinski vestnik, 17,10: Nove plošče Cetra, 17,50: Habljan Albina: O zastrupljenih — prva pomoč — predavanje v slovenščini, 19,30: Poročila v slovenščini, 19,45: Pisana glasba, 20,00: Napoved časa — Poročila v italijansčini, 20,20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini, 20,30: Vojaške pesmi, 20,45: Lirčna prirrediteljska družba ELAR: Brat Gerhard (drama v treh dejanjih Ildebranda Pizzettija). V odmorih: predavanja v slovenščini. Po končani operi: Poročila v italijansčini.

Reševanje delovnih problemov v Nemčiji

Berlin, 10. sept. s. »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča o zborovanju vseh ravnateljev nemških delovnih uradov v Weimarju pod predsedstvom generalnega opolnočenca za zaposlitve delovne sile Fritza Sauckela. Po 15 letih je to prvo zborovanje vseh, ki so določeni za vodstvo raznih uradov, ki jim pripada naloga organiziranja dela. Državni tajnik Körner je prinesel pozdrave maršala Göringa ter je govoril o razvoju štiriletnega načrta, opozarjajoč zlasti na pomembnost vprašanja pomanjkanja specializirane delovne sile za Nemčijo. Govorec o vprašanjih zaposlitve delovne sile, je rekel, da te zato primanjkuje, ker se milijoni vojakov nahajajo na fronti. Temu se odpornost z zaposlitvijo žensk in tujih delavcev. V primeri s 5,7 milijona delavci, kolikor jih je bilo zabeleženih v aprilu 1939, je danes v Nemčiji 9,7 milijona delavci. Tudi število tujih delavcev se je znatno povečalo v zadnjih letih. Poljedelstvo in oboroževalna industrija Nemčije sta imeli od tega vidno korist.

Opolnočenec Sauckel je govoril o ukrepih za duhovno in gmotno podporo inozemskih delavcev v Nemčiji in o dolžnostih, ki jih ima nemški narod do njih. Omenil je tudi važna vprašanja izkoriščanja

nja novih zasedenih ozemelj na vzhodu ter je zaključil, rekoč, da je potrebno, da so tam nemški vojaki, ki ta ozemlja branijo z modernim in popolnim orožjem, da tudi v teh deželah nastane nova doba blagostanja.

Delovna služba nemških dijakov in dijažinj

Berlin, 10. sept. s. Listi poročajo, da so zdaj vsi nemški dijaki zaposleni z delom za vojno. Porazdeljeni so po vseh pokrajinah Nemčije ter delajo na vseh področjih proizvodnega gospodarstva kot specialisti ali navadni delavci. Zaradi tega prispevka v delu zlasti dijakinj, lahko na tisoče delavskih žena, predvsem pa mater, uživa daljše počitnice ter se lahko bolj posveča skrbi za svoje domove.

Ukrajinski delavci v Nemčiji

Berlin, 10. sept. s. Kakor podčrtavajo v berlinskih gospodarskih krogih, tvori važen prispevek v prid pospeševanja gospodarskih energij sil oziroma zaposlitev ukrajinskih delavcev v Nemčiji. Ukrajinskih delavcev, ki delajo zdaj v Nemčiji, je že nad pol milijona.

Črno morje bo osvobojeno slehernega sovjetskega vpliva

Budimpešta, 10. sept. s. Nemški finančni minister dr. Funk, ki se nahaja že nekaj dni na uradnem obisku v Bulimpešti, je dal tisku zanimive izjave. Potem, ko je podaril ojačenje trgovinskih odnosov med Nemčijo in omenil delež Madžarske pri evropskem vojnem gospodarstvu je dr. Funk govoril o gospodarskih vprašanjih Evrope po vojni. Dejal je, da bo Donava s Črnim morjem, ki bo osvobojeno slehernega sovjetskega vpliva, postala zelo važna rečna pot za promet z vzhodno Evropo. Minister Funk je nato podčrtal, da bodo ogromni viri Ukrajine, Kubana in Kavkaza na razpolago gospodarstvu nove Evrope. Žito, surovine, petroleji in drugi proizvodi se bodo prevvažali v evropska industrijska središča. Potrebno bo v bodočnosti prenesti evrop-

sko industrijo proti vzhodu bližje virom surovin, da se bodo zmanjšale težkoče prevažanja. Madžarska bo imela privilegirani položaj zaradi svoje zemljepisne lege v bližini vzhodnih ozemelj.

Evropsko gospodarstvo, je dodal minister Funk, bo moralo biti po vojni osnovano na stabilnosti cen in valute. To načelo se je izvelo cen premoja, je olajšala tudi Italija politiko, sicer na načelu stalnosti cen. Skupno z ministrom Riccardijem, je še izjavil dr. Funk, smo določili glavne smotere evropske politike za uresničenje načela stabilnih cen in valute. Le tako se bo nova Evropa lahko napotila h gospodarskemu blagostanju.

Gospodarstvo

Svet Združenja trgovcev

Ljubljana, 10. septembra

Danes se je v Trgovskem domu privrkat po objavi novih pravil zbral svet Združenja trgovcev. Bili so prisotni strokovnjaki pri Pokrajinski zvezi delodajalcev in pri Združenju trgovcev, zastopnik Zveze delodajalcev in predsedniki sindikatov, ki so v smislu pravic sami po sebi člani sveta. Predsednik Združenja je orisal dosedanje delovanje Združenja v interesu zastopanih skupin in je posebej podčrtal, da se z novimi pravili v okvirju nove sindikalno-korporativne ureditve v pokrajini tudi za Združenje trgovcev po 108 letih obstoja začne nova doba. Poudaril je, da se je delavnost združenja razširila iz ozkih meja ozemlja Ljubljane na vse trgovstvo v pokrajini in vsebuje tudi gostilničarje, mesarje, peke in slaščičarje, ki so prej imeli svoje organizacije. Izrazil je prepričanje, da bo slovenski trgovec tudi v novi ureditvi nadaljeval s svojim delom in pokazal v njem svoje kakovosti in sposobnosti in svoj tradicionalni čut poštenosti in konstruktivnega dela. Za to delavnost želi predsednik, da bi dobila kot doslej podporo in blagohotno razumevanje Ekselencen Visokega komisarja in drugih oblasti v pokrajini.

Svet je nato izvolil predsednika, dva podpredsednika, člane izvršilnega odbora in nadzornega odbora.

Gospodarske vesti

— Nova emlsija devetletnih zakladnih bonov. Ve večera smo poročali o emisiji nove serije devetletnih zakladnih bonov s premijami. Sedaj poročajo iz Rima, da je bil pod vodstvom predsednika zavoda Banca d'Italia ustanovljen konzorcij za vpis teh bonov, ki mu pripadajo predstavniki največjih italijanskih kreditnih in zavarovalnih zavodov. Vpisovanje novih 4% devetletnih zakladnih bonov se bo pričelo 15. t. m. in bo zaključeno 30. t. m. Pri vpisu se bodo lahko uporabili namesto gotovine stari zakladni boni, ki zapadejo dne 15. februarja 1943.

— Pooblaštev družbe »Emona« za nakup posestev. Visoki komisar je glede na prošnjo, ki jo je predložila družba »Emona« v Ljubljani, katera prevzema v smislu mednarodnih sporazumov nepremično imovino izseljenecv, odločil: Družba Istituto Agricolo Immobiliare »Emona« v Ljubljani, se pooblašča za nakup nepremične imovine, lasti nemških državljanov ali tukajšnjih Nemcev, ki se izselijo iz Ljubljanske pokrajine v smislu italijansko-nemškega sporazuma, podpisanega v Rimu dne 31. avgusta 1941-XIX, skupno z vključbo lastniške pravice glede te imovine v zemljiški knjigi. Ta pooblastitev se nanaša tudi na vknjižbe, izvirajoče iz razdržitve skupnosti nerazdeljenih deležev nemških izseljenecv ali drugih solastnikov v smislu določb navedbe z dne 11. julija 1942-XX št. 143, kakor tudi na nakup nepremične imovine tistih tukajšnjih Nemcev, ki bivajo v inozemstvu in na morebitne sledeče razdelitve v smislu navedbe z dne 14. julija 1942-XX št. 144.

— Iz trgovinskega registra. Pri izvorni in uvodni družbi z. o. z. v Ljubljani je izbrisan poslovodja Franc Šumi, vpisana pa je poslovodkinja Nada Šumijeva iz Ljubljane.

— Osebe črtane iz seznama nemških izselnikov. »Služben list« z dne 9. t. m. objavlja seznam 60. oseb, ki so se prijavile za preselitev v Nemčijo in se jim je na prošnjo dovolil preklic opcije.

— Naklade nemških knjig. »Frankfurter Zeitung« objavlja nekatere zanimive podatke o nakladah nemških knjig. Pri tem ugotavlja, da je pri mnogih izdajah treba upoštevati omejitve v pogledu dodelotve papirja, tako da se vsaj v nakladah novih knjig iznaša le del celotnega povpraševanja. Pred vojno se je smatralo, da je mlad avtor, ki je zabeležil 10.000 prodanih izvodov, do-

»Druga fronta« se čedalje bolj očimika

Razočaranje v sovjetski in tudi v ameriški javnosti

Bern, 11. sept. s. Po poročilih iz Moskve so Churchillove izjave glede druge fronte, ki je za zdaj ni mogoče ustvariti, naredile tako neprijeten vtis, da se njegov govor navaja samo deloma in je bil odstranjen tisti del, v katerem je Churchill dvanajst let hvalil Stalina in upanju, da bi si pridobil njegovo naklonjenost. V Moskvi ne prikričujejo, da je sovjetsko ljudstvo hudo razočarano, ker je spoznalo, da zrestane med obema državnikoma ni imel zaželjenega uspeha, pa je vendarle upalo, da bo mogoče doseči dejansko pomoč od zaveznikov.

Lizbona, 11. sept. s. Kongres angleške Trade Unions je odbil z ogromno večino resolucijo, s katero se zahteva takojšnja otvoritev druge fronte v Evropi. George Gihson je obrazložil vse težkoče, ki ovirajo otvoritev zahtevane druge fronte, med drugim pomanjkanje zadostnega brodogva za prevoz čet in municije in nemožnost ščitenja izkrcanih čet z letali, tako da bi bil

mogoč reden dotok vojakov in materiala na bojišče.

Lizbona, 11. sept. s. Odmev poznega vtisa, ki ga je povzročil v Moskvi Churchillov govor, se opaža tudi v New Yorku. Harriman, ki je zastopal Roosevelta pri razgovorih v Kremlju, je zato čutil potrebo, da dá nekoliko pojasniti glede ponovne obljube za pomoč Moskvi. Harriman je naglasil, da je Stalin izredno realen človek, vendar je treba pogum Rusov podpreti z večjo pomočjo zaveznikov. Ruski narod, je dejal Harriman, gleda na nas v trenutku, ko se približuje odločilna ura. Zdad moramo združiti vse svoje sile ter doprinesiti žrtve, da damo Rusiji čim večjo materialno pomoč, da se bo obnovilo zaupanje v Ameriko. To kar smo Američani poslali Rusom ne krepki samo njihove volje do zmage, marveč dokazuje tudi, da so Zedinjene države resnično na ruski strani.

Uporniški nemiri v Indiji se nadaljujejo

Ogrožena je podkraljeva rezidenca — Sofistične Churchillove izjave v parlamentu

Rim, 10. sept. s. Churchill je imel zopet govor v spodnji zbornici, to pot o indijskem vprašanju. Ministrski predsednik je precej optimistično očrtal položaj izjavljajoč, da kljub vsemu ni vznemirljiv. Churchill je naznanil, da je bilo dostaj v Indiji 500 mrtvih ter je poveljal energijo indijske policije, ki ji poveljujejo kakor je znano, Angleži. Churchill je zanimal važnost indijskega kongresa, ki ga je označil za »odsev nekaterih finančnih in industrijskih interesov.

Spodnja zbornica je podčrtala s hrupnim smehom to Churchillovo izjavo. Churchill je izjavil, da bodo Gandhi in njegovi tovariši za nedolocen čas v ječi, dokler Anglija ne bo ugotovila, da notranji položaj v Indiji ni več nevaren. Po Churchillovi izjavi je nad polovico Indijcev z Angleži. Pohvalil je podporo indijskih princiev angleškim oblastem ter je pomiril spodnjo zbornico glede Indije, kjer je, kakor je Churchill rekel, več belih vojakov kakor jih je bilo v vsej zgodovini angleškega vladanja. V viziji množice bajonetov, ki stražijo tiranstvo je Churchill zaključil svoje izjave ob odobravanju spodnje zbornice.

Bangkok, 10. sept. s. Doznavo se, da je bila podkraljeva rezidenca po viharnih protiangliških demonstracijah, ki so bile včeraj v Delhiju, postavljena v obrambno stanje. Oddelke strojníc so razmestili na terasah palače. Dohode do palače so zaprli s kordoni čet in s konjeniki, katere so ojačili štirje oklopni avtomobili. Eskadre letal preletavajo mesto. Manifest policijskega ravnatelja opozarja, da bo kakršenkoli poskus zbiranja in demonstracij policija preprečila. Policija je dobila povelje, naj brez opozorila strelja.

Tudi v Atardhi je policija aretirala kakih 50 Indijcev, ki so protestirali zaradi izterjevanja glob. En policist je bil ranjen s strelom iz revolverja. V Karakiju so čete razpršile demonstrante, ki so grozeče obkrožili neko stražnico in zahtevali izpustitev nekaterih aretirancev. V Bombaju je bila demonstracija, ki se je končala s spopadom med Indijci in policijo, ki je večkrat streljala na množico in kakih 30 demonstrantov

aretirala. Promet je bil prekinjen več ur, maloštevilne še odprte trgovine pa so se požurile in svoje lokale zaprle.

Bangkok, 11. sept. s. Velik izgredi so bili v Katavu v okrožju Satare, kjer je velika množica napadla policijsko sodišče. Sodniški pazniki, ki niso mogli odbiti demonstrantov, so poklicali na pomoč odred policije, ki je prihitala z oklopnim avtomobilom in je streljala na množico. Štiri osebe so bile ubite, mnoge pa ranjene.

Sanghaj, 11. sept. d. Po novih spopadih med britansko-indsko policijo in vojaštvom na eni strani ter med indskimi demonstranti in indskim kmetiskim prebivalstvom na drugi strani javljajo iz mnogih krajev v Indiji. V New Delhiju je bilo sredi objavljeno uradno poročilo o novem spopadu v mestu Hkatav v distriktu Bombay. Poročilo pravi, da so demonstranti napadli tamkajšnje poslopje policijske straže, nakar je britanska policija streljala v množico in so bile po uradnem priznanju 4 osebe ubite, 13 pa ranjenih.

Do nadaljnjih spopadov je prišlo v mestu Amelnar v vzhodnem delu distriktu Kandeš. Poročilo iz New Delhija trdi, da so demonstranti napadli ter hoteli požgati poštno poslopje ter več drugih javnih zgradb. Civilnemu prebivalstvu okolišnih naselij je bila zaradi tega naložena denarna globa. Prav tako javlja poročilo iz New Delhija, da so bile denarne globe zaradi sličnih dejanj ter poškodb na javni in prvotni lastni naložene tudi prebivalstvu v krajih Motvad, Kardi, Machad in Kathambi v distriktu Surat.

Značilen za taktiko britanskih oblastev, ki hoče zasedati razdor med pripadniki posameznih verstev, je odlok, da so od plačevanja globe izvezti muslimani.

Bangkok, 10. sept. s. Iz Lukovna poročajo, da je množica demonstrantov obkrožila in napadla avtomobil dveh angleških uradnikov, ko sta dospela pred davčni urad v Sadatu. Pred tem je množica urad razdejala in zažgala. Oba uradnika sta bila ubita. Demonstranti so zažgali tudi stražnico v Balliji in Kasipuru.

Kronika

• Evropska poštna zveza. Kakor objavlja nemški ministerialni direktor dr. Risch, je nemška državna pošta dosegla ozke stike z ostalimi poštami upravami v Evropi, da bi se ustanovila evropska poštna zveza. To bo mogoče izvesti le postopno, ker je pač razvoj radiotelegrafije, radiotelefonije, prenosa slik, gledanja na daljavo in zračnega poštnega prometa precej različen. Dosedaj je nemška pošta podpisala poštne in brzojavne pogodbe z Italijo, Nizozemsko, Finsko, Dansko, Hrvaščino in Madžarsko, zgolj poštne pogodbe pa z Rumunijo, Slovaščino, Bolgarijo in Norveščino. V teku so pogajanja s Španijo, Švedsko, Portugalsko in Vatikanom.

• Velik pogreb madžarskega pisatelja. Na pokopališču v Kerepesu je bil položen k večnemu počitku znameniti pisatelj Zsigmond Móricz. H pogrebu so prispele številni odličniki, med njimi propagandni minister dr. Stefan Antal in zastopniki raznih drugih ministrstev. Na krsto so bili položeni krasni venc. Ko je pokojnik ležal na katafalgu, je bila krsta pokrita s smrtnim pregrinjalom pokojnega pesnika Jokajja. Pregrinjalo je v varstvu pokopniškega zavoda madžarskih novinarjev. Po cerkvenih obredih so prepeljali pokojnika v štirivprežnem mrtvaškem vozu na pokopališče, kjer so ga zvrstili številni govorniki, zastopniki vlade, pisateljev, novinarjev in ostalih čestilcev zaslužnega pokojnika.

• Admiral Rollmann umrl. V Berlinu je v starosti 86 let umrl admiral Max Rollmann. Pokojnik je bil eden izmed najzgodnjih sodelavcev velikega admirala Tirpitzja in je imel velike zasluge za gradnjo nemške vojne mornarice v prvi svetovni vojni. Po bokarski vstaji leta 1900-01 je bil namestnik guvernerja Kiavčova, pozneje poveljnik linijske ladje »Cesar Viljem Veliki«, nato pa drugi admiral prve skupine nemške mornarice.

• Na vzhodni fronti je padel v borbah pred Stalingradom na čelu svojega pešaškega bataljona major Adolf Jordan, ki je bil odlikovan z viteškim križcem reda železnega križa. Nadalje sta padla nadporočnika Alfred Tamam in Wolsberg Wendoroth, ki sta oba bila odlikovana z železnim križcem obeh stopenj in z nekaterimi drugimi odlikovanji.

• Smrt uglednega znanstvenika. Pri Berlinu je umrl v 72. letu ugledni znanstvenik dr. Maks Bodenstein. Bil je član pruske akademije znanosti in raznih drugih evropskih akademij. Od pričetka sedanje vojne je vodil fizikalno kemični zavod na berlinskem vseučilišču. Izdal je časopis za fizikalno kemijo in fotografijo.

• Cerkev, ki bo četrtič posvečena. Prebivalci Budimpešte romajo zadnje dni k cerkvi v Varos majoriju, ki je bila prizadeta po letošnjem prvem nočnem napadu sovjetskih bombnikov. Cerkvica je hudo poškodovana, prav tako kakor vsa poslopja v okolici. Še vedno odnašajo ruševine. Bomba je tudi izruvala starinske lipe biserkve cerkve. Najmanj poškodovan je cerkveni stolp. Verneriki so sklenili, da bodo cerkev nanovo pozidali in sicer se bo to zgodilo že četrtič v zgodovini. Posamezniki in posameznice darujejo različno zlatino, tudi poročne prstane in obratne verižice, da bo nova cerkev čim lepša in da bo lahko že letošnji božič četrtič posvečena. Tam, kjer je treščila bomba, bo stal spominski steber, h kateremu bodo hodili molit romarji. Na stebru bo napis: »V noči 4. septembra 1942 je padla semkaj tista bomba bogatajstva, v katere ognju je naša vera postala čvrsta kakor skala.«

• Naglo raziskana tatvina znamk. Dne 29. avgusta sta dva neznanca prišla v filatelistično trgovino Luilija Landmansa v Milanu, in ko sta nakupila nekaj primerkov in si ogledala razne zbirke, sta se poslovljavila z obljubo, da se vrneta čez čas in se bodo pomnilni o znamenjih nekaterih kolekcij. Kmalu po njunem odhodu pa je Landmans pogrešil nekaj albumov z znamkami v vrednosti 300.000 lir in pa srebno tuljavo za znamke, vredno 600 lir. Takoj je obvestil policijo. Hkratu pa je vsem poslovnim prijateljem razposlal okrognico, s katero je svaril pred nakupom. Nekaj dni pozneje sta se neznanca oglašila v Bossijevi filatelistični prodajalni v Firenci in ponudila večjo kolekcijo in nakup. Bossi, ki o tatvini še ni bil obveščen, je odkupil en del, v razgovoru s prodajalcem pa je pomislil, in ko se je pobilže ozanimal za stvar, je izvedel za tatvino pri Landmansu. Erž je o svojem sumu obvestil policijo in okrašenega tovariša, hkratu pa je sprotičil naslov enega izmed sumljivih prodajalcev

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

• Na II. dekliški meščanski šoli v Ljubljani. Bežigrad bodo popravni razredni in završni izpiti od 24. septembra dalje vsak dan ob 8. uri. Natatani razpored je v šoli na oglasni deski. — Upraviteljstvo.

• Upraviteljstvo zdravniško službo bo opravljalo od sobote do 20. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15.

• V boju zoper prah je letos mestna občina res storila več kakor je moglo pričakovati občinstvo. Mnogo cest je bilo utujenih vsaj s površinsko prevleko, da je čim manj prahu, poleg tega je pa ob dolgotrajni suši mestno cestno nadzorstvo zvišalo delovni čas škropilnih avtomobilov na 10 ur na dan, škropilnega tramvajev pa celo na 14 ur na dan. Najbolj prometne netlakovane dele cest je pa mestna občina letos posula s kloridom magnezijeve soli, ki odpravlja prah, predvsem pa netlakovani del Poljanske ceste in Ceste soške divizije. Pri preganjanju prahu pa mestni občini prav izdatno pomagajo predvsem trgovci in tudi drugi hišni posestniki, ki čedno vzdržujejo hodnike ter jih večkrat škrope. Upamo, da bodo njih dobri vzgled posneli prav vsi hišni posestniki ter skrbeli za snažne hodnike ob svojih posestvih.

• Lektor Nemške akademije dr. Otto Drüner je ponovno vpoklican pod orožje, in bo prevzel vodstvo ljubljanskega lektorata gospod profesor dr. Henrik Svoboda. Gospod dr. Drüner se poslavlja v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne

• Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27. (Trgovski dom, poleg Viskoškega komisariata) vpisuje vsak dan dopolodne.

<

Vojaški kuhar mora biti iznajdljiv

Visoka stopnja prehrane nemške vojske je ozko zvezana s sistematičnim znanstvenim raziskovanjem, k čemur je pripomoglo več let vztrajnega dela v miru. Zgodovina uči, da je prehrana za vojaka prav tako važna, kakor je važna zanj municija. Nemška vojska je ta nauk praktično sprejela in je prehrani posvetila prav tako pozornost, kakor jo posveča že delj časa vsem drugim vojaškim stvarim. Za izpolnitev zastavljene naloge je nastala organizacija, ki je po številu enaka armadi. Kmetijstvo in industrija sta bili kmalu pritegnjeni v službo vojaške preskrbe, tehnika in medicina pa sta nadaljnji področji, ki sta se izkazali v službi vojaške prehrane. V Frankfurtu je prišlo njihovo tesno sodelovanje do posebnega izraza. V živahni medsebojni pomoči delajo vojaška poskusa in v učna kuhinja, poskusna kuhinja letalstva in institut za kuharsko umetnost. Mostove od teh treh ustanov do univerze je postavil znanstveni vodja instituta za kuharsko umetnost višji vladni svetnik dr. Wilhelm Ziegelmayer, ko je pred letom dni začel na frankfurtskem vseučilišču predavati o vojaški prehrani in skupnostnem pripravljanju jedil. Obseg njegove naloge je šel daleč na področje živilske kemije, kakor tudi v medicinsko in narodno-gospodarsko stroko. S profesorjem Ziegelmayerjem sta sodelovala docenta medicinske in narodno gospodarske fakultete. Z vztrajnim delom se jim je posrečilo določiti najprimernejšo in najizdatnejšo hrano za vojake in civilno prebivalstvo.

Skupno delo med vojsko in živilsko industrijo je dovelo končno do ustanovitve študijskih družb, ki so začele nove izsledke znanstvenih raziskovanj na najpraktičnejši način uporabljati. Na ta način so iznašli različne novosti na področju konserviranja živil, ki se je zlasti zaradi tega tako razširilo, ker je zelo poenostavilo in olajšalo transport. Posebno mesto v vojaški prehrani imajo vitamini. Jajčni beljak, masti in rudninske snovi so v tem pogledu nepogrešljivi. Med njimi je treba zlasti omeniti sojo, ki je bogata na hranilnih snoveh in ki se da na mnogo načinov uporabljati.

Znanstveni izsledki novega prehranjevalnega gospodarstva imajo odprto še ogromno poskusno področje. Iz laboratorijev velikih živilskih industrijskih podjetij, ki delajo po naročilu ali skupno z armado, dobjeni izsledki dalje krožijo in se pretakajo po kanalih medicine in fiziologije, dokler ne pridejo do zadnjega moža v tej vrsti, ki je morda najvažnejši in najpomembnejši, kajti praktičen uspeh je dobesedno v njegovih rokah: do vojaškega kuharja. Po možnosti so k temu poslu pritegnjeni poklicni kuharji. Toda njihovo število ne zadostuje in zato so za dober naraščaj ve-

like skrb. Izobraževanje vojaških kuharjev so že leta 1936. pričele poskusne in učne vojaške kuhinje, kjer so se seznanjali z vsemi novimi izsledki na kuharskem področju. V njih so se pod vodstvom prehranjevalnih tehnikov in izkušenih praktikov učili in naučili kuhati. Na razpolago so imeli velike udobne prostore, naučili pa so se tudi kuhati za primer stiske, ko vojaškemu kuharju manjka vsaka udobnost in mora na improviziranem ognjišču in s posodo, ki mu je pri roki na pohodu, z najmanjšimi sredstvi doseči največji možni efekt v časovni zadevi in pomankanju tehničnih pripomočkov.

Vodstvo vojaških učnih kuhinj pa zasluguje še drug smoter: zbuditi v vojaških kuharjih fantazijo in odgovornost nasproti četi, za katero mu bo treba kuhati hrano. V ugodnejših pogojih se bo moral znajti, da iz materiala, ki je prav za prav določen za jed iz enega lonca, napravi več jedi. Tudi v tej smeri, da zna kuhar uporabiti

manj znana ali celo neznanu živila, teče pouk. V pripravljanju divje zelenjave se mora spoznati vsak vojaški kuhar. Široko polje tvori okusno pripravljane jedi s čebulo, česmom, korenjem in paradiznikom. Z njihovo pomočjo tudi enostavno hrano pripravimo bolj užitno. Poskusna vojaška kuhinja v Frankfurtu pa je šla še delj in je zasadila nad 50 dišavnih rastlin, ki jih doslej v kuhinji nismo poznali. Na kemični in medicinski fakulteti frankfurtskega vseučilišča preiskujejo njih učinek in hranilno vrednost. Kemiki se trudijo, da bi se jim posrečilo doseči čim boljše okus, medicinci pa se ukvarjajo z vprašanjem, kako začimbe učinkujejo na telo. Po vseh krajih in boljših od Vzhoda do Afrike se že udejstvujejo nešteti učenci vojaških poskusnih kuhinj, ki so pa med tem postali že dobri pedagogi, kajti njihova preizkušena kuharska navodila uporabljajo tudi že vsi tovariši, ki so prišli z njimi in stik.

Svarilni znaki v možganih

Medicinci, fiziologi in psihologi so porušili sladkobni in razburljivo histerični svet tistih, ki verujejo v spanje in sanje. Stori-li so to z vsemi pripomočki tehnike in fizike, z aparati, merilci, opazovalnimi tabelami in električnimi pripravami, ki so raztrgale v trenutku vse skrivnostne pajčolane okoli pojavov spanja in sanj. Kakor so ugotovili raziskovalci, človek v spanju, in to niti v najglobljem spanju, nikoli ne zapade v stanje, ki bi ga spravilo onkraj vsake zavesti ter ga spreminjalo v bitje brez vsake miselne sile, v nekakšno rastlino. Spečega človeka motorične sile nikakor ne zapuste. Te sile spreminja samo svoja smer in jih ne ureja nobena nadzorna sila, delujejo pa še dalje. Primer za to:

Mlado dekletje je zaspalo v kopalni kadi. Topla voda je že prepuhtu utrujenemu telesu zatislila oči. Dekle zaspano lepi sen, kako je zašla v pravilnično palačo iz stopa srednjega orijentalnega razkošja v kopalnico iz zelenega in sinjega mramorja. Vse lepote vzhodne dežele žarijo nad sanjsko podobo. Tedaj se zgodi nekaj groznega. Izra svinlenih zastorov je planil pošasten mož in si hoče dekletje osvoboditi. Ker se mu upira, jo za-grabi za vrat in prične daviti. Davčeva bolečina popade dekletje, ki je bilo še pred ne-koliko sekundami presrečno — in v tej bo-lečini se zbu-di. V tem trenutku spozna tudi nevarnost, ki ji je pretila. Le malo je manjkalo, da ni v kopalni kadi utonila...

Kaj je se zgodilo tu? Možgani so v spanju izgubili sposobnost stvarnega opazovanja in prave reakcije. Toda pred nevarnostjo in bolečino v zvezi

s potapljanjem niso ostali brezbržni in so si polskali rešitev s temi svarilnimi in bu-dilnimi sanjami, ki varujejo telo v spanju pred resnimi nevarnostmi. Lahko bi navedli še nešteto primerov za takšne sanje. Ugo-tovili so tudi, da so budilne sanje tem sil-nejše, čim večja je nevarnost, ki nam preti v spanju. Bolečina učinkuje v možganih kot nekakšen svetlobni svarilni znak.

Nadalje so dognali, kako delujejo ti sva-rilni znaki. Stanice v možganih so nabite z elektriko. Meritve so pokazale, da na-zadujejo te napetosti v stanju utrujenosti in tem bolj seveda v spanju skoraj na ničlo. Male motorne postaje v možganih torej skoraj ne delujejo več. Šele, ko je telo pre-magalno utrujenost in ob času, ko nastaja dan, se stanice spet napolnijo z električno silo.

Motorji, ki dajejo silo, pa delujejo v raz-nih ljudeh različno. Pri nekaterih se usta-vijo že zgolj zvečer, pri drugih pa zelo pozno. Pri tem človeku se nabijejo z elek-triko kratko po polnoči, pri drugem pa še-l pozno zjutraj. Če se v pretrujenem člo-veku brez električne energije, jih ne mo-re zbuditi niti streljanje z vsemi topovi. Če pa ohranijo tudi ponesi delček svoje sile, boš slisal v spanju celo bučico pasti na tla. Takšen motor v človeku se pokorava pod nekimi pogoji tudi poveljem, ki mu jih za-daš. Tako nam uspe, da mu moremo za dolo-čeno uro in minuto zapovedati, naj nas zbu-di. Kako gredo ta dogajanja v podrob-nosti, nam seveda še ni znano. Gotovo pa je, da človek tuli v spanju ne živi onkraj vsake zavesti in popolnoma v resnici trepže-n. Marsikaj se jim lahko pokvari. Toda če po-vedimo svojim konzervam potrebno po-zornost, opazimo brez težave znake, ki ka-žejo kvarno, in se lahko obvarujemo ško-de in nevarnosti.

Pozor z domačimi konzervami!

Gospodinje, ki pripravljajo zelenjadne in sadne konzerve, ne upoštevajo v vsakem primeru predpisov in ne uporabljajo aparatov, ki so potrebni za to, da postane konzervirano živilo v resnici trpežno. Marsikaj se jim lahko pokvari. Toda če po-vedimo svojim konzervam potrebno po-zornost, opazimo brez težave znake, ki ka-žejo kvarno, in se lahko obvarujemo ško-de in nevarnosti.

Konzerve v kozarcih, ki jim pokrov dvignemo brez posebne težave že drugi dan nato, ko smo jih pripravili, torej še preden se začnejo kvariti, so bile že od vsega početka slabo zaprte, prepustajo zrak in postanejo prej ali slej gotovo ne-užitelne. Takšnim kozarcem moramo po potrebi izmenjati gumasti obroč ali pokrov ter jih na novo segreti in zapreti.

Zelenjadne konzerve iz kozarcev, ki so se odprli, ali škatali, ki so se malo nabuhnile, lahko še uporabimo, in sicer takoj, če nam okus in duh to dopušča, vendar pa moramo to zelenjavo pred uporabo temeljito prekuhati. Na noben način ne smemo zelenjadnih konzerv, ki so postale kisle, uporabiti n. pr. v obliki zelenjadne solate, če jih prej nismo še enkrat prekuhali.

Vse vrste mesnih konzerv, ki niso neoporečne, pa se ne smejo uporabiti niti tedaj, če bi jih ponovno prekuhali.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Film in repriza

Filmska umetnost je še mlada, nima za soboj stoletnih umetniškihkušenj kakor odrska umetnost, v kateri so se zgoščila duhovna zadržanja celih dob v svojem dokončnem izrazu. A čeprav gredo mnenja o tem ali onem filmu pogosto znatno narazen, umetniškega značaja filmskih del v splošnem in načelno danes pač nihče več ne izpodbija.

Če si je pa film v zadnjih letih v lepi vrsti del utni pot do prave umetnine, se moramo vprašati, zakaj se kinematografi tako trdovratno upirajo sestavi repertoarjev in zakaj je bilo vprašanje tako imenovanih reprize, ponovitev starejših filmov, do danes bolj vprašanje polletnih kinematografskih sporedov kakor načelno vprašanje. Ponovitev starejših filmov v tekočem sporedu ni bilo doslej nič drugega kakor de-janje v sili, ko kinematografom v vročem letnem času ni bilo na razpolago dovolj filmov. Že pred desetimi leti so poedinii kinematografi v velikih mestih poskusili premostiti to težavo poletnega časa s tem, da so spravili na spored starejše filme, in v sedanjem času je nedvomno tudi vojna vpivala na to prakso, toda vprašanje re-dnih repriz je ostalo s tem načelno nerešeno.

K temu vprašanju je zavzel sedaj svoje stališče nemški državni filmski intendant dr. Hippler, in sicer v zvezi s ponovitvijo znanega Janingsovega filma »Razbiti vrč«, ki ga bodo predvajali te dni v palači ber-lingke Ufe in ki se bo nato ponavljal soho-no po vseh nemških kinematografih. Dr. Hippler je odgovoril pritrdilno na vpraša-nje, ali je vedno dobro stare filme ponav-ljati, kajti tehnična in dramaturška dovrše-nost, ki jo je dosegla filmska umetnost že pred leti, vsakako upravičuje reprize. Res

je pa, da je v tehničnem razvoju umet-nostna tragika filma. Film se stara v isti meri, v kateri je predan tehniki — to je nekakšni davek, ki ga mora filmska umet-nost plačevati za to, da se je s tehniko tako tesno zvezala. To velja predvsem za velike-nome filme, ki so bili ob svojem času go-tovno pomembni umotvorji. Če jih danes spet srečamo, jih moramo oceniti le kot muzej-ske komade in raritete, pa naj nam zbujajo spomine na kakršne koli užitke, ki smo jih imeli nekoč od njih. Tri leta pred vojno je neki berlinski kinematograf dal na spod-redni ciklus pod naslovom »Slovo od nemega filma«. Ponovil je med drugimi tudi zname-nite filme, kakor »Kabinet doktorja Calli-garijasa«, »Utrujena smrt«, »Gospa Dubarry-jeva« itd., ki so jih svojčasno ocenili kot vzor filmskih veledel. Toda ni je sile na svetu, ki bi mogla danes za takšne filme ogreti filmsko občinstvo. Znani filmski stvaritelj Wolfgang Liebeneiner je ob neki drugi priloiki potrdil, da je bil pri nekem predvajanju slovitih nemih filmov edino Murnaua film z Južnega morja še »užitčen«. Razvojni zakon tehnike je vzrok, da so veliki nemi filmi nepopravljivo zastareli. Paradoksa: Tehnika, ki je rodila film, se je izkazala obenem kot uničevalka filma...

Za repertoarno ponavljanje filmov prihajajo torej v poštev le zvočni filmi iz zad-njih let, a to ponavljanje bi se moralo prak-ticirati sistematično in načelno. Dragocena filmska umetniška dela so tako redka in človek nima vsak dan prilike, da bi se z njimi spet srečal. Pri ogromnem številu no-vih filmskih del, ki morajo biti po vsi po-večna dela, bi bilo po izjavi dr. Hipplera vsakako samo pozdraviti, če bi se poedinia dobra filmska dela jemala spet na spored.

Prijateljski namig

Gospod Henrik je imel kuharico, ki je čudovito dobro opravljala svoj posel. Ob uri, ko je postavila steklenico žilantnega vina pred svojega gospodarja, sta bila oba moža, ki sta sedela drug drugemu nasproti za praznično pogrnjeno mizo, sita in zadovoljna.

Oba moža sta mislila na Leo, ki je čaka-kala zgoraj v salonu. Na Leo, ki je še pred nekaj minutami sedela pri njihju za mizo. S prijaznim smehljajem, ki je veljal Henriku s toplimi pozdravi za Dušana. V družbi je bila vedno zelo prijazna do Henrika. To je Dušan občudoval, saj je vedel, kaj se skriva za tem. Vedel je dobro, da ji Henrik ni prav nič simpatičen, da ga ni nikdar ljubila, niti v prvih trenutkih njune-ga zakona.

Dušan je strmel v okroglo, zdravo lice gostitelja. Kako različna sta bila moža! Vitke, petintridesletni častnik in debelušasti trgovec. Gube ima pod očmi, ta dobi Henrik je ugotavljal gost. Morša zaradi predobrega življenja, morša zaradi tuge. Pa vendar: Bog ve, da za človeka, ki raz-polaga z letnim dohodkom 200.000 lir in z očarujočo ženo, ni razloga za kakršnekolj skrbil. Dušan je razburjeno nihal na stolu sem ter tja. Domislil si je, da bi pobeg, kd sta ga pripravljala skupaj z ženo, Henriku kljub njegovemu bogastvu prav gotovo pe-zročilci težke bolečine.

»Razburjen sem nekoliko, Dušan! Hen-rikov obraz je postal nenadoma resen, kra-ja ustric sta se mu pobesila. Sličil je otro-ku, ki bo pravkar bušil v jok. »Moj dobi ri prijateljel at in vem, da bo vse, kar ti bom povedal, ostalo, za vedno med nama.«

Dušan je z lepo oblikovano glavo pritrdil. Sam pri sebi je želel, da bi bila Lea selaj v sobi. To zvito je znala, ravnsati s Henrikom, celo v najtežjih zadevah ga je mnogokrat potolažila. »Gre za slabo leti-no? Ponesrečno špekulacijo?« je vprašal.

»Ne, za Leo gre,« je zmeleno odgovoril Henrik. »Čisto sva se oddaljila drug druge-mu. Mnogokrat sem že poskusil razčistiti razmerje z njo. Toda izkazalo se je, da je to težko. Kajti nikdar ne pride pred pol-dnem dobi in tako imam le malo prilike, da bi govoril z njo.«

Dušanovo mišljenje, po katerem bi mor-al sedeti vsako jutro z osveženo Leo pri zajtrku, se je izkazalo za nepravilno. V kratkem pomoru, ki je sledil, se je spom-nil prve pojovne pomladi, ko se je na let-o-viščju spoznal z mladima zakoncema. Mlada Henrikova žena je bila zanj nekaj čudovitega. Nikdar prej še ni videl tako veselega, življenja polnega bitja. Pol le-tovišča se ni moglo načuditi, kako da je očarljiva Lea vzela ravno Henrika.

»Mnogo si očitam,« je naglo spregovoril Henrik. »Preveliki norec sem, da bi bila sreča, ki sem jo dobil z Leo, trajna. Denar je gotovo imel tu veliko besedo.« Trenotek je pomolčal. Potem je pomembno izjavil: »50.000 lir ji dajem letno samo za razmeta-vanje.«

»Ni malo,« je udarilo Dušanu srce. Mi-silil je na svoje dohodke, ki so znašali vsega skupaj 15.000 lir letno. Oni je govoril dalje. »Predaleč gre to. Že od nekdaj je navajena na najboljše od najboljšega. Nič čudnega, če ji dohodki ne zadostujejo.« Dušanju je postalo neznošno vroče. »Seveda,« je hotel odvrniti.

»Vse sem poplačal,« je dejal Henrik,

»toda so stvari, ki so še težje. Predvsem njeni prijatelji. V našem času nikakor ni primerno, da bi imela mlada žena celo ko-pico prijateljev, ne da bi prej moža vprašala za dovoljenje. Ne hodim rad zvečer ven, toda...« Mož je bil videti zmeden. Dušan mu je sočutno stisnil roko.

Henrik se je priklonil in nalajeval: »Če bi bili vsi taki, kot si ti, Dušan, potem bi bila stvar popolnoma v redu. Toda stavim, da so mnogi njegi prijatelji nevarni tiči. Zdr-te, da so ji elegantni mladeniči, ki pre-trinajo dobro plešejo, in dvomljivi kavalirji v posebno veselje. Ali mi verjameš, da dane-s po treh tednih prvič večerja doma?«

»Kaj res?« Dušan je bil v resnici prese-nečen. Bliskovito je poročunal, da je od vseh teh enoinvajsetih večerov odgovoren samo za šest. Lea ga je vedno prepriča-ovala, da ostale večere preživi doma pri možu. Kaj je bil eden od mnogih, eden od tistih, ki so bili »nevarni tiči? Kaj naj bi se res prištevale med tiste gospodke?«

Henrik se je zmedeno smejal. »Komaj mi boš verjel, toda v zadnjih mesecih sem mo-ral odpustiti tri tajnice samo zato, ker se ji je zdelo, da so preljubke zame. Pa ven-dar so bila to dobra dekleta.«

»Nisem mislil, da je Lea ljubosumna,« je menil Dušan in hitro dodal: »Ker je pa-metna.« Kajti zdelo se mu je, da je bilo prvo mnenje nekoliko neprimerno. No, Henrik ni pazil na take malenkosti. »Čudne stvari so se dogajale včasih tu,« je govori-l, »ne spodobi se skoraj, da bi pripovedo-val. Popivanja, histerični napadi in slično. Gotovo si v teku let spoznal mnogo žens-kih muhavosti nikdar pa nisi bil primoran živeti s takimi ženskami. In Lea je resnič-ni na ljubo povedano, od zlojča. Ima tudi čisto posebno navado, da me draži baš takrat,

Premestljiva delavnica za hitra popravila bojnih voz in oklopnih avtomobilov v sestavi italijanskih čet na egiptski fronti

O grafologiji

Ceprav se grafologija priznava resničnost njenih dognanj in se njena vrednost tudi že znanstveno potrjuje, vendar ta mlada znanost še ni našla dostopa med intelligen-co v širšem pomenu besede, temveč se k njej zatekajo le posamezniki, pa še to le nekaj redkih, ki jih stvar res psihološko zanima. Veliko večina pa grafologija še vedno zanima le kot — vedeževalstvo.

Na splošno se namreč med ljudmi grafolo-gija pojmuje kot vedeževalstvo v običaj-nem pomenu besede. Ali je to po krivici? Gotovo ne. Grafologija je pri nas še v po-vojnih in kot takšna še nima svojega foruma. Sličn primer najdemo v zobnem zdrav-ništvu. Komaj pol stoletja gremo nazaj, ko so zobozdravništvo opravljali — frizerji, do danes pa se je ta panoga dvignila že na zavidanja vrhno stopnjo. In kakor se je zgodilo brivcem, da so sem in tja popu-tili tudi dosti zdravih zob, ki bi »lastniku« še odlično služili, prav tako bi bilo nespetno, če bi resno verjeli grafologom, ko trde, da ta ali oni »ni sposoben za ta in ta po-kliec.«

Morda se je že dostikrat ljudem, ki po-znajo vrednost grafoloških dognanj, samo zastavilo vprašanje, zakaj je ta veda še vedno tako zastopljena. Gotovo je škoda, da ljudje, ki se s tem bavijo, čisto nimajo smisla, da bi svoj poklic izpopolnili z višjo izobrazbo na univerzi, ki bi jim dala legiti-macijo, da ugled svoje vede dvignejo do višine, ki jo grafologija zasluži. Najbrž pa bi moral biti tak človek velik idealist, kajti ni rečeno, da ta misel že davno ni obšla slehernega grafologa. Toda znano je, da ljudi ne zanima toliko polemiziranje o zna-čaju pisave, kolikor na primer loterije, sre-ča v ljubezni itd. Da potolažijo svojo ra-dovednost v teh rečeh, ljudje raje in več plačajo kakor za kaj resnejšega. Kdo bi se tu branil zlatega teleta?

Zato grafolog med inteligenco na splošno ne uživa ugleda in avtoritete. Zgodilo se je na primer tole: Šlo je za ugotovitev pri-stnosti nekega pisma. Sodnja je poklica sodnega izvedenca in povabila tudi gra-fologa, da povesta svoje mnenje. Mnenji pa se nista skladata. Sodniki so brez dalj-šega komentarja potrdili izjavo sodnega izvedenca...

In še nekaj: Grafologija naj bi vsaj do neke mere nudila vpogled v najfinejši mehanizem človekove osebnosti. Zato zahteva izobrazben človek od grafo-oga mnogo več kot samo dolgoletno prakso. Miran

Mlado Jutro

Wells Henry:
Dobrotnik

Neki Anglež, ki je živel v inozemstvu, se je hotel vrniti v Anglijo in je prošil Benjaminu Franklinu, naj mu pošlje denar. Franklin mu je odgovoril:

»Priložim vam deset zlatnikov. Niti na um ni pride, da bi vam to vsoto po-daril; samo posodim vam jo. Ko se vrnete v domovino, se vam bo gotovo kmalu po-srečilo, da poplačate svoje dolgove in naj-дете dobro službo. Če srečate potem kdaj človeka v slični zadregi, v kakršni ste da-nes vi, oddolžite se mi s tem, da mu daste deset zlatnikov z istimi pogoji. Tako bo romal ta denar iz roke v roko, dokler ne bo kroženja prekinil kak nepridiprav. Ker nimam mnogo denarja na razpolago za dobrodelne namene se moram poslužiti takih sredstev. Tako storim z majhno vsoto veliko dobrega.«

Dva zanimiva rebusa

Dobro si ogledite spodnja rebusa: v vsa-kem je skrit star slovenski pregovor. Re-šitev objavimo v prihodnji številki.

ANEKDOTA

SKODELICA ČAJA

Ko je bil angleški kralj Edvard VII. še prestolonaslednik, se je nekoč v Parizu udeležil velike dobrodelne prireditve. Pri serviranju čaja je v šotoru kraljevala zna-na lepota, ki se je hotela princu na vsak način prikupiti. — 50 frankov stane sko-delica čaja, presinis; je nagovorila bodočega vladarja velikega imperija. Pri tem je priti-snila na rob skodelice svoje usne in z zapejivim pogledom zmagovalno prista-vila:

— Zdaj stane 500 frankov! Z uslužno ge-sto je waleški princ takoj plačal zahteva-nih 500 frankov, rekoč:

— A sedaj vas prosim za drugo sko-de-lico...

Šale za male

Metka modruje

»Kaj ne mamica, bele krave nam dajejo belo mleko, črne pa kavo?«

»All je to prava slonova kost?«

»Če ne bi imel slon umetnih zob — tedaj je to prava slonova kost.«

V menezariji

»Kako ti ugaja slon?«

»Prav nič mi ne ugaja, ker ima rep na glavi!«

»Paznik, ali je ta morska kača huda?«

»O ne, gospod, zelo krotka je. Lahko si jo ovijete okoli prsta.«

Prav ima

Majhen deček je padel na cesti. Gospod, ki pride mimo, ga pobere in ga tolaži: »Nikar ne jokaj, jutri te ne bo več bo-le!«

»Saj jutri tudi jokal ne bom več!«

V višjem razredu gimnazije se uče o Muzah. Profesor vpraša enega izmed učen-cev: »Koliko je Muz?«

»Devet«, odgovori učenec.

»In kje igrajo Muze glavno vlogo?«

»V križankah, gospod profesor.«

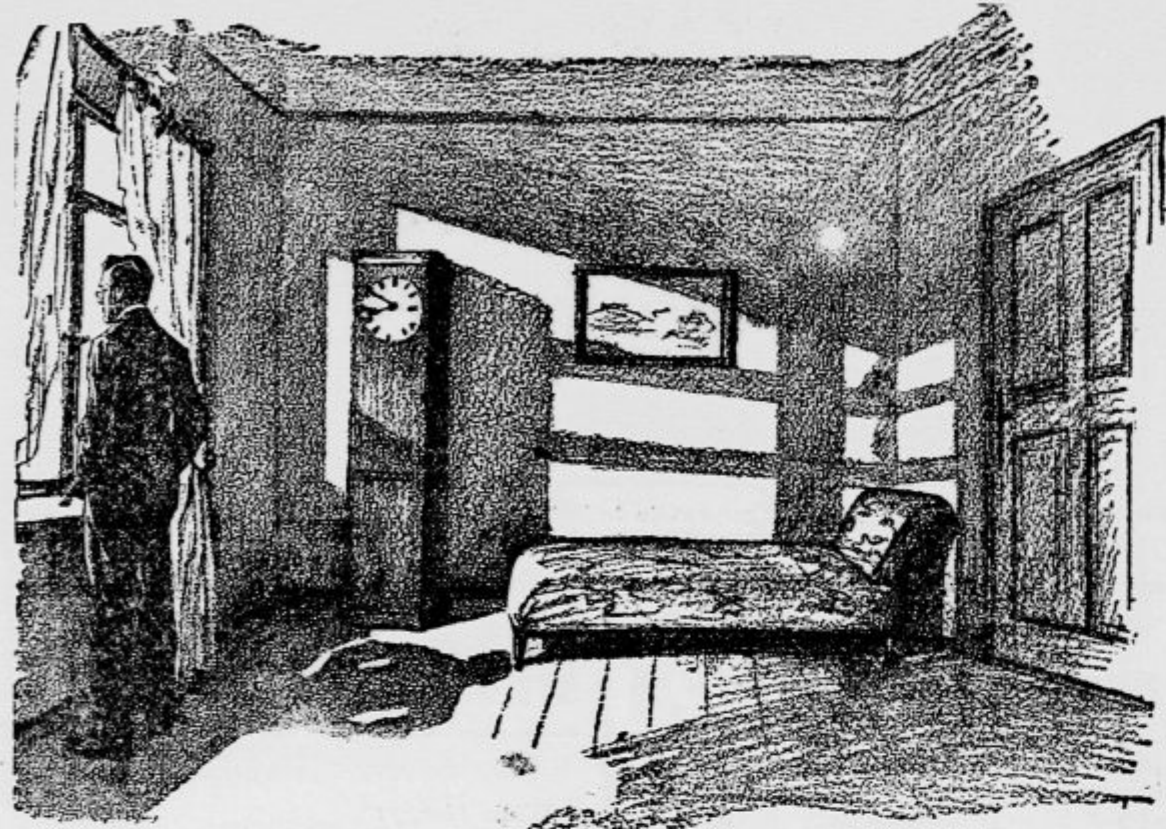
Prestolnica Toltekov

Mehiškemu arheologu Alfonso Casu je uspelo, da je odkril prestolnico nekdanje-ga tolteškega kraljestva Tulso. Mesto, ki obsega več štirjaskih kilometrov, leži kakšnih 80 km severno od mesta Mehike. Caso je ugotovil lego žrtvene piramide Kvecalcoatllovega svetišča, plesnega doma in več velikih palač, razen tega je našel več velikih kamenitih malikov. Izkopava-nje v tem kraju je za zgodovino srednje-ameriškega kulturnega kroga nad vse ve-likega pomena, ker so bili Tolteci učitelji Aztekov.

KAJ VEM? KAJ ZNAM?

361. Kaj je bila avla in kaj nam pomeni ta izraz danes?
 362. Kdo je bila Polihimnija?
 363. Kaj je zlato pravilo mehanike?
 364. V pričakovanju

V nekem kraju južno od velemeta A. je imel neki učenjak lepo vilo, v kateri je živel s svojo ženo in odraslo hčerjo. Vsak dan dvakrat je letelo nad vilo potniško letalo značne proge v A. v velemeta B. južno od vile, in vsak dan je stala hči pri oknu ter ga gledala. V njenem mladem, modernem srcu je gorelo močno hrepenenje po zračni vožnji, toda oče ji ni hotel izpolniti želje, ker je imel še vedno pomisleke glede varnosti potovanja po zraku. Nekega dne pa se je vendarle vdal njenim prošnjam ter ji je podaril denar za

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI razpisuje abonma za sezono 1942-43

Ljubljana, 11. septembra

Predstave Drame in Opere so razdeljene na abonmaje: »Premierski abonma, abonma »Sreda«, abonma »Četrtek« in abonmaja A in B. Abonmaja A in B imata predstavo od vseh delavnih, stalna abonmaja »Sreda« in »Četrtek« imata predstave redno od sredah in četrtek v Operi in Drami, »Premierski« abonma velja za premiere.

Abonma je veljaven za 38 predstav: 20 dramskih in 18 opernih odnosno opernih.

Poleg tega je razpisal še poseben stalni abonma »Torek« za 20 dramskih predstav v sezoni.

Novi člani: V Operi sta na novo angažirani altistka Elza Karlova in sopranistka Manja Mlejnikova. Kot stalni gost bo sodeloval Julij Betetto, gosta za večje število predstav bosta Zlata Gungjenac in Jože Gostič.

Prijave za abonma sprejema Uprava v veži dramskega gledališča od ponedeljka 14. do srede 23. septembra dnevno od 10. do 12. in od 15. do 17. ure, vstevši nedeljo 20. t. m. dopoldne.

Abonment lanske sezone so rezervirani njihovi lanski sedeži do sobote 19. septembra do 5. ure popoldne. Od nedelje 20. septembra dalje bodo vsa razpoložljiva mesta na razpolago novim interesentom.

Cene stalnih abonmajev »Sreda« in »Četrtek« in »Premierskega« abonmaja so za 10 odstotkov višje kakor abonmajev A in B, vendar so jako nizke, saj uživa abonent v razmerju z dnevnimi cenami približno 20% popusta, uradniški abonent pa doseže 30 odstotkov. Za stalni red »Torek« so cene v razmerju z dnevnimi dramskimi cenami znižane za 10 odstotkov, za uradniške 20 odstotkov, in se zato ne plača približno 10%, ki ga plačajo p.n. abonenti stalnih abonmajev »Sreda«, »Četrtek« in »Premierskega« abonmaja.

Cene abonmaja

Loža v parterju: splošni abonma 10 obrovov po 230 lir, uradniški abonma 10 obrovov po 200 lir. Loža v I. redu št. 1-5 splošni 230 lir, uradniški 200 lir; loža v I. redu št. 6-9 splošni abonma 260 lir, uradniški 228 lir. Parterni sedeži: I. vrsta 64 odnosno 55 lir, II.-III. vrsta 58 - 50 lir, IV.-IX. vrsta 48 - 42 lir, X.-XI. vrsta 40 - 35 lir, XII.-XIII. vrsta 34 - 30 lir. Balkonski sedeži: I. vrsta 40 lir, uradniški 35 lir, II. vrsta 34 - 30 lir, III. vrsta 30 - 27 lir. Galerijski sedeži: I. vrsta 23 lir, uradniški 20 lir, II.-III. vrsta 20 lir - 18 lir, IV.-V. vrsta 16 - 14 lir.

Cene za dramski stalni abonma red »Torek«

Loža v parterju in I. redu št. 1-5 116 lir, uradniški abonma 100 lir. Loža v I. redu št. 6-7 130 lir odnosno uradniški 116 lir. Parterni sedeži: I. vrsta 32 lir - 28 lir, II.-III. vrsta 28 - 25 lir, IV. - IX. vrsta 25 - 22 lir, X. - XI. vrsta 22 - 18 lir, XII. - XIII. vrsta 18 - 16 lir. Balkonski sedeži: I. vrsta 22 - 18 lir, II. vrsta 18 - 16 lir. Galerijski sedeži: I. vrsta 13 - 11 lir, II. vrsta 11 - 9 lir, III. vrsta 9 lir, uradniški abonma 8 lir.

Uprava Narodnega gledališča vabi p.n. občinstvo, da stoji v krog rednih posetnikov našega Narodnega gledališča.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani

Operni repertoar

Opera bo črpala svoj repertoar iz sledečih del: Iz baročnega sloga, italijanske: Donizetti: Don Pasquale, Rosini: Seviljski brivce, L. F. Ricci: Krišpin in njegova bota. Iz nemške klasične: Mozart: Beg iz Seraja. Iz italijanske romantike: Verdi: Traviata, Falstaff, Puccini: Boheme, Seestra Angelika. Iz nemške romantike: Humperdinck: Janko in Metka. Iz slovenske romantike: Parma: Stara pesem, Smetana: Prodana nevesta, Dvojak: Rusalka, Rimski-Korzakov: Sneguljica, Čajkovskij: Evgenij Onjegin. Iz francoske romantike: Massenet: Manon, Thais. Iz moderne literaturo: italijanske: Wolf-Ferrari: Zvedave žene; španske: De Falla: Trilogija (balet). Operete: italijanske: Pietro: Tiha voda; nemške: Millocker Gasparone.

OTOK BISEROV

Roman

Kakor hitro se je čoln približal, je Sru pozdravil Florida in priskočil, da ga potegneta na peščino; nato je ostal pri mlademu možu, ko je ta pregledoval tistih nekaj ostrig, ki so jih bili zjutraj nalovili. Sru je edini izmed delavcev znal angleški, in dasi je bil njegov razgovor enako reven kakor njegova obleka, si ga vendar za silo razumel.

V pomenku s tem človekom je Floyd spoznal nov občutek. Dotlej je bil zmerom Van Houten tisti, ki je nadzoroval delovodjo; Floyd ni imel nikoli tesnih odnosov z ljudmi, in ko je zdaj stal na razbeljeni peščini ter se malone s telesom dotikal Sruja, se mu je zdelo, da ima zraven sebe človeka iz kamene dobe.

Roženica Srujevih oči je bila nekam rumenkasta, in bliskanje njegovih zob, kadar je privzdignil ustnico, je nalikovalo lesketu stonove kosti iz daljne, daljne davnine; brazgotine, ki jih je imel na prsni in na komolcu, so dobivale globlji pomen, in vroči duh po bodičevju in po kozlu, ki je prihajal od njega, je bil podoben vonju vseh divjih stvari. Grobi tobak, ki ga je kadil, je spjal svoj močni duh z njegovim naravnim vonjem, in kadar ni govoril, je pljuval skozi zobe in globoko v grlu nekaj godrnjal. Če si ga gledal tako od blizu, v sončni pripeki na

polet iz A. v B. in nazaj. Ni se pa mogel odločiti za dan potovanja. Ko ga je nekoliko obiskal neki prijatelj, mu je pokazal fotografijo, ki nam jo kaže spodnja slika, in je rekel: »Tako sem stal pri oknu, ko se je pojavilo na obzorju letalo, s katerim je moja hči letela nad našo hišo.« Prijatelj je malo pomislil, nato je dejal: »Torej si ji dal denar za vožnjo v... času? To je razvidno iz slike. Iz slike ti pa lahko tudi povem, ali si bil v skrbih ali ne, kajti slika kaže, da je tvoja hči potovala takrat v smeri...«

Kako je mogel prijatelj iz slike uganiti čas poleta in smer?

365. Koliko kvadratov?
 Zveplenka je dolga povprečno 5 cm, debela 2 mm. Koliko kvadratov iz takšnih zvepenk lahko položimo v kvadratni meter?

Rešitve nalog 10. t. m.:
 356. Gobelini se imenujejo stare umetniško stikane nastenske preproge s pokrajinskimi motivi, živimi prizori i. t. d.
 357. Antitoksini so beljakovinske snovi v krvi, ki paralizirajo učinke bakterijskih strupov.
 358. Če zaznamujemo dvoje števil z a in b, njih aritmetično sredino z x, njih geometrično sredino z y in njih harmonično sredino z r, potem je v matematičnih zrakih

$$2x = a + b$$

$$a : y = y : b$$

$$(a-r) : (r-b) = a : b$$

To se pravi: Aritmetična sredina dveh števil je polovica njih vsote, tako zvana povprečna vrednost. Geometrična sredina ali srednja geometrijska sorazmernica dveh

SPORT

Za Nemci še Madžari

Druga težka preizkušnja italijanskih plavalcev v 8 dnevih

Za Genova, kjer je italijanska plavalna reprezentanca konec preteklega tedna slavila nepričakovani uspeh nad plavalno elito Nemčije, bodo danes in jutri najboljši italijanski plavalci še enkrat preizkusili svoje sile v mednarodni areni, in sicer to pot v Milanu proti Madžarom, onim predstavnikom plavalnega športa iz Evrope, ki že pred vojno, še manj pa v sedanjih časih nimajo enakovrednega tekmeča na celini. Zmagati v tem srečanju bi pomenilo poraziti trenutne prvake v vodnih sportih, in tega ne nameravajo Italijani in tudi ne računajo s pozitivnim izidom še tako veliki optimisti. Plavalni nastop Žižka in tovarišev proti silnim zastopnikom Madžarske ima predvsem ta namen, da bodo italijanski plavalci v teku osemih dni že drugič dokazali, da se rev z vso voljo bližajo vrhunskim rezultatom v Evropi in so posebno proti koncu letošnje sezone storili nekaj krepih korakov v tej smeri. Če kdo, potem so Madžari gotovo najboljši tekmeči za pravo sodbno o tem!

Kdo vse bo prišel zastopat madžarske barve v Milan in kakšna bo reprezentanca Italije v tem dvoboju ob času, ko to pišemo, še ni znano. Ne glede na to pa ni odveč, če pred tem pomembnim plavalnim dogodkom, s katerim v zvezi je mnogo oči obrnjenih tudi na najmočnejši pridobivni italijanskega swimminga, oba izborna plavalca Žižka in Močana, vsaj na hitro pregledamo glavne predstavnike iz Budimpešte in njihove dosežke: uspehe v vodi, ki jim skoraj do slehernega dajejo vidno premoč na papirju in po pravici združujejo vse napovedi v eno, da jim tudi nedeljska zmaga v Milanu ne more uiti.

Stebri madžarskih plavalcev se pišejo: Tatos, Kemenyi, Grof, Veghazi, Hídeghi in tako približno! Zdaj pa poslušajte! Tatos plava 100 m prosto 59,6, 200 m 2:12, 400 m 4:48 in 1500 m 19:31! Kje naj vzamemo tekmečca zanj? Potem Kemenyi, ki je na 100 m tudi že prišel na 59,8 in je na 200 m tudi že spravil na 2:16. Dalje Grof, tudi on plava na 100 m 2:15, v svoji posebni legi na 400 m pa kar 4:42. Oni Veghazi že ne spada med pravo elito, pa tudi vzdrži na 200 m čas 2:20 in je določčen za stafeto. Na hrbtu poznamo nekoga Galambosa, ki plava na 100 m 1:14,6, za prsa pa je glavni Szegedy, ki ni ravno »strašene«, toda z 2:48,7 še smerom zelo trd za Bertettija. Skakalec Hídeghy spada med najboljše v Evropi, moštvo za vaterpolo pa je sploh - vsekako nekoliko pomlajeno - še zmerom okrašen z naslovom svetovnih prvakov.

Z nasprotniki takega kova bodo imeli italijanski prvaki in mojstri mnogo trdega dela in morda bo tu in tam le uspelo kaj izrednega. Ne glede na to pa se v vsakem primeru obeta v Milanu plavalna prireditve, ki bo vredna ogleda kljub vsem sitostim

števili je kvadratni koren njih produkta. Primer nam nudi stranica kvadrata, ki je ploščinsko enak pravokotniku s stranicama a in b. Če zgoraj navedeno sorazmerje primerno preobrazimo, dobimo, da je recipročna vrednost harmonične sredine enaka aritmetični sredini recipročnih vrednosti danih dveh števil. Primer nam nudi konkavno sferično zrcalo, kjer je krivinski polmer harmonična sredina razdalje predmeta od zrcala in razdalje njegove slike od zrcala.

Za primer vzemimo števili 10 in 40. Njih aritmetična sredina je polovica od 50, je 25. Njih geometrična sredina je kvadratni koren iz 400, je 20. Njih harmonična sredina pa je 16, ker je $(40 - 16) : (16 - 10) = 40 : 10$.

359. Šahovski problem
 1. a7-a8 in se spremeni v tekača! Kf7-f8; 2. b7-b8, se spremeni v damo in šah. poleg 3. La8-d5 in mat. Na odgovor črnega 1. ... Kf7-e8, sledi 2. Kf5-e6 oziroma na Kf7-g8 sledi 2. Kf5-g6 poleg 3. b7-b8, ki se spremeni v damo in matira. Naloga ni bogve kako velika,endar pa presenetljiva in zabavna.

360. Sofistični krokodil
 Mati je dala edino pravilni odgovor, kajti če bi bila dejala: »Otroka mi boš vrnil!«, bi bila v primeru, da bi se krokodil upral, izgubila vsak nadaljnji argument in spor bi se končal, otrok bi bil dokončno izgubljen. V ostalem pa je pogodba dvumerna in krokodil si lahko vedno izvije svojo pravico, ker svoje namere ni bil prej, kakor bi se spodobilo za pošteno pogodbo, fiksiral pred zaupno osebo. Spor se zato sploh ne da rešiti, kajti naj mati odgovori kakor koli, krokodil nje odgovor lahko v vsakem primeru proglasi za napačen.

361. Kaj je bila avla in kaj nam pomeni ta izraz danes?
 362. Kdo je bila Polihimnija?
 363. Kaj je zlato pravilo mehanike?
 364. V pričakovanju

365. Koliko kvadratov?
 Zveplenka je dolga povprečno 5 cm, debela 2 mm. Koliko kvadratov iz takšnih zvepenk lahko položimo v kvadratni meter?

SPORT

Za Nemci še Madžari

Druga težka preizkušnja italijanskih plavalcev v 8 dnevih

Za Genova, kjer je italijanska plavalna reprezentanca konec preteklega tedna slavila nepričakovani uspeh nad plavalno elito Nemčije, bodo danes in jutri najboljši italijanski plavalci še enkrat preizkusili svoje sile v mednarodni areni, in sicer to pot v Milanu proti Madžarom, onim predstavnikom plavalnega športa iz Evrope, ki že pred vojno, še manj pa v sedanjih časih nimajo enakovrednega tekmeča na celini. Zmagati v tem srečanju bi pomenilo poraziti trenutne prvake v vodnih sportih, in tega ne nameravajo Italijani in tudi ne računajo s pozitivnim izidom še tako veliki optimisti. Plavalni nastop Žižka in tovarišev proti silnim zastopnikom Madžarske ima predvsem ta namen, da bodo italijanski plavalci v teku osemih dni že drugič dokazali, da se rev z vso voljo bližajo vrhunskim rezultatom v Evropi in so posebno proti koncu letošnje sezone storili nekaj krepih korakov v tej smeri. Če kdo, potem so Madžari gotovo najboljši tekmeči za pravo sodbno o tem!

Kdo vse bo prišel zastopat madžarske barve v Milan in kakšna bo reprezentanca Italije v tem dvoboju ob času, ko to pišemo, še ni znano. Ne glede na to pa ni odveč, če pred tem pomembnim plavalnim dogodkom, s katerim v zvezi je mnogo oči obrnjenih tudi na najmočnejši pridobivni italijanskega swimminga, oba izborna plavalca Žižka in Močana, vsaj na hitro pregledamo glavne predstavnike iz Budimpešte in njihove dosežke: uspehe v vodi, ki jim skoraj do slehernega dajejo vidno premoč na papirju in po pravici združujejo vse napovedi v eno, da jim tudi nedeljska zmaga v Milanu ne more uiti.

Stebri madžarskih plavalcev se pišejo: Tatos, Kemenyi, Grof, Veghazi, Hídeghi in tako približno! Zdaj pa poslušajte! Tatos plava 100 m prosto 59,6, 200 m 2:12, 400 m 4:48 in 1500 m 19:31! Kje naj vzamemo tekmečca zanj? Potem Kemenyi, ki je na 100 m tudi že prišel na 59,8 in je na 200 m tudi že spravil na 2:16. Dalje Grof, tudi on plava na 100 m 2:15, v svoji posebni legi na 400 m pa kar 4:42. Oni Veghazi že ne spada med pravo elito, pa tudi vzdrži na 200 m čas 2:20 in je določčen za stafeto. Na hrbtu poznamo nekoga Galambosa, ki plava na 100 m 1:14,6, za prsa pa je glavni Szegedy, ki ni ravno »strašene«, toda z 2:48,7 še smerom zelo trd za Bertettija. Skakalec Hídeghy spada med najboljše v Evropi, moštvo za vaterpolo pa je sploh - vsekako nekoliko pomlajeno - še zmerom okrašen z naslovom svetovnih prvakov.

Z nasprotniki takega kova bodo imeli italijanski prvaki in mojstri mnogo trdega dela in morda bo tu in tam le uspelo kaj izrednega. Ne glede na to pa se v vsakem primeru obeta v Milanu plavalna prireditve, ki bo vredna ogleda kljub vsem sitostim

Obvestilo CONI a

Zaupnik CONI-a obvešča:
 Vse sportne organizacije odvisne in priznane od CONI-a, ki so v aprilu 1941 imele premičnine in nepremičnine v krajih, ki sedaj ne pripadajo Ljubljanski pokrajini, morajo o tem napraviti podrobno poročilo do 30. t. m.

Posebej bo moral biti podan podroben količinski opis imetja, naveden natančno krajevni položaj, katastarski vpisi, delna in celotna vrednost, eventualni javni dolgovi, obnem pa priloge najobsežnejše dokazne listine in po možnosti tudi slike nepremičnine in zgradb in gradbeni načrti.

Na poročila, ki bodo prišla po 30. septembru, ali ki ne bodo popolna, se ne bo oziralo.

Tod in tam po svetu

Nova jesenska nogometna sezona v Italiji dobiva zdaj že stvarnejše obrise. Po dveh tednih kar na hitro organiziranih tekem med kandidati raznih razredov za bodoča mesta v lestvici najboljših do nastopov, se bo tudi jutri že oficijelno predstavila prva štiri moštva, in sicer v izločilnih tekmah za italijanski pokal. Igrali bodo: v Cremoni: Cremonese in Bresciani v Lodiju Fanfalu in Savona. Odočitve teh srečanj ne bodo pretresle sveta, toda važno je, da se bo jutri že začelo zares - za nogometno slavo v sezoni 1942/43. Nogometni sport v Italiji je dobil pred kratkim novega vrhovnega šefa, nar. sv. Riboldija, in gotovo bo tudi on skušal še bolj dvigniti duha in tehnično stran te najbolj priljubljene sportne panoge na polotoku.

Na nedavnem mednarodnem mitingu v švedskem obmornem mestu Malmö so bili zabeleženi nekateri odlični rezultati. Tako je domačin Bertil Andersson zmagal v teku na 1000 m v času 2:22,8 - kar je bil obnem nov švedski rekord - pred Arne Anderssonom (2:23.1). John Mikaelsson je pri isti priliki dosegel dva nova svetovna rekorda, in sicer v hoji na 3000 m s časom 12:19 in na razdaljo 5000 m s časom 20:55,8. V teku na 100 m je bil prvi domačin Strandberg z 10,6, na drugi 400 m pa je prekosil samega sebe Nemeč Harbig, ki je ustoličil odličnega šveda Franzena s časom 47,9 na drugem mestu. Lidman je potreboval za prog 200 m z zaprekami 24,2.

Še enkrat moramo pisati o nogometnem dvoboju med Slovaško in Hrvaško! Dva rezultata smo slišali zadnje nedelje o tej tekmi v Zagrebu in nazadnje se je izkazalo, da so Hrvači pošteno zmagali s 6:1 - mi smo objavili popravek - in konec. Toda tudi nedolžni izid 1:1, ki je krožil on nedelje zvečer po vsejmirju, ni bil plod popoldanskih sanjarj radjskega napovedovalca. Zdaj je pojasnjena tudi ta skriv-

MALI OGLASI

Kdor išče službo plača za vsako besedo L. -30, za drž. in prov. takso -60, za dajanje naslova ali šifro L. 2.-. Najmanjši iznos za te oglase je L. 7.-. Za ženitve in dopisovanja je plačilo za vsako besedo L. 1.- za vse druge oglase L. -60 za besedo, za drž. in prov. takso -60, za dajanje naslova ali šifro L. 3.-. Najmanjši iznos za te oglase je L. 10.-.

Služba dobi

Frizerko
 po možnosti tudi brivko sprejemna za Trebnje. Oskrba v hiši. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12027-1

Služkinjo

za vse, ki ljubi otroke, sprejem takoj. - Rijia Vizjak, Tržaška c. 42, prtiliče. 12050-1

Prodam

Hladilne omare
 na led, najcenejše pri: Kenda, Kersnikova ul. 2, Breznik, Stritarjeva ul., Kolar, Bleiweisova (Tyrševa cesta) in Zrimšek, Ulica 3. maja. 11959-6

Kupim

Karbid, vreče, biciklje, bicikelj gume, kupimo. Generator delavnica, Tyrševa cesta 13 (Figorčev dvorišče). 12057-7

Knjige

Knjige Prešeren
 I. in II. del, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12035-8

Kolesa

Kupimo biciklje
 in motorna kolesa. Generator delavnica, Tyrševa cesta 13 (Figorčev dvorišče). 12056-11

V najem

Frigidaire
 elektro - autom. 1,7 m3 vsebine, oddam v najem. Ponudbe na ogel. odd. Jutra pod »Ugodno 77«. 12059-17

Lokali

Velik trg, lokal
 iščemo za takoj. Ponudbe na ogel. odd. Jutra pod »Tovarna«. 12039-19

Stanovanja

2000 lir
 plačam onemu, ki mi odstoji 3-sobno stanovanje s kopalnico, v centru mesta proti ev. zamenjavi garconiere s kopalnico in predstobo, v centru. Ponudbe pod »Domačin« na ogel. odd. Jutra. 11389-21a

Sobo odda

Opremljeno sobo
 oddam mlajšemu gospodu ali gospodini, event. tudi s hrano. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12066-23

Izgubljeno

Izgubila sem
 osebno legitimacijo na ime Kristina Učakar, Pokopališka c. 5. Najditejša prosim, da jo odda proti nagradi v tovarni Saturnus ali v Kolinski tovarni. 12033-28

Filatelijska

Znamke kupim.
 Kompletna zbirke alboljše serije: Avstrijo, Bosno, Jugoslavijo in Lichtenstejn. Ponudbe na ogel. odd. Jutra pod »Filatelisti«. 12034-39

Razno

V italijanščino
 prevaja
 prošnje, dopise trgovske in tehniške stroke Tehnična pisarna, Cesta 29, oktobra 13. 12038-37

Obri

Za tvrdo
 Anton Kovačič, splošno pečarstvo se sprejemajo vsa naročila v restavraciji »Estica« pri blagajničarki. Prosim stranke, da se poslužujejo tega naslova. 122-30

INSERIRAJ

nost! Hrvači so po starejšem vzgledu drugih poslali isti dan še svojo drugo garnituro v slovaško prestolnico in tudi ta je bila krepka dovolj, da se ni dala poraziti. Rezultat 1:1 se je nanašal torej na Bratislavo... Tako nam je zdaj, ko nismo nikjer in nikoli na lice mestac.

VSAK DAN ENA

»Malo morata počakati, blagajnik je zaposlen!«
 »Ljubček, zakaj se prav za prav ne poročiva? Ti imaš hišo, zelenjadni in cvetlični vrt, jaz pa imam že otroke!«